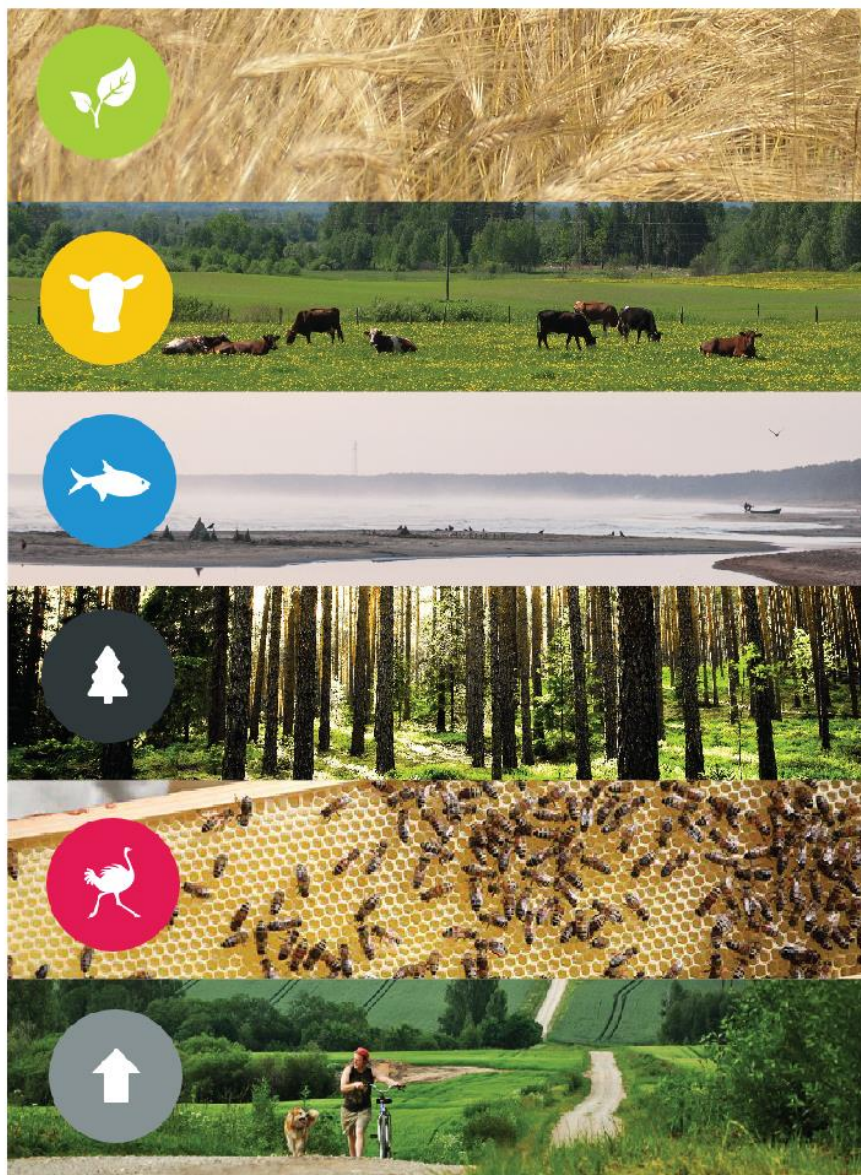

Lauku atbalsta dienests

2015. GADA PUBLISKAIS PĀRSKATS

Rīga 2016

SATURS

PRIEKŠVārds	3
2. PAMATINFORMĀCIJA.....	4
2.1. Lauku atbalsta dienesta juridiskais statuss, funkcijas un uzdevumi	4
2.2. LAD darbības virzieni un mērķi, pārskata gada galvenie uzdevumi (prioritātes, pasākumi)....	5
3. FINANŠU RESURSI UN 2015. GADA DARBĪBAS REZULTĀTI	8
3.1. Budžeta informācija.....	8
3.2. Budžeta programmu un apakšprogrammu rezultatīvo rādītāju izpildes analīze un valsts budžeta līdzekļu izlietojuma efektivitātes izvērtējums.....	9
3.2.1. <i>Programma Valsts atbalsts lauksaimniecības un lauku attīstībai, sabiedriskā finansējuma administrēšana un valsts uzraudzība lauksaimniecībā</i>	9
3.2.2. <i>Programmas Meža resursu ilgtspējības saglabāšana apakšprogramma Valsts atbalsta pasākumi meža nozarē</i>	10
3.2.3. <i>Programmas Zivju resursu ilgtspējības saglabāšana apakšprogramma Zivju fonds</i>	11
3.2.4. <i>Apakšprogramma Izdevumi Eiropas Lauksaimniecības garantiju fonda projektu un pasākumu īstenošanai</i>	11
3.2.5. <i>Programma Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai projektu un pasākumu īstenošana</i>	15
3.2.6. <i>Programma Eiropas Zivsaimniecības fonda projektu un pasākumu īstenošana</i>	22
3.2.7. <i>Programma Līdzekļu neparedzētiem gadījumiem izlietojums</i>	25
4. ĪSTENOTĀS JAUNĀS POLITIKAS INICIATĪVAS.....	25
5. LAD VEIKTIE UN PASŪTĪTIE PĒTĪJUMI.....	25
6. SADARBĪBAS PARTNERU FINANSĒTO PROGRAMMU UN ĀRVALSTU IEGULDĪJUMU PROGRAMMU IETVAROS ĪSTENOTO PROJEKTU SASNIEGTIE REZULTĀTI UN LĪDZEKĻU IZLIETOJUMS	25
7. PĀRSKATS PAR LAD VADĪBAS UN DARBĪBAS UZLABOŠANAS SISTĒMĀM EFEKTĪVAS DARBĪBAS NODROŠINĀŠANAI.....	26
8. PERSONĀLS.....	27
9. KOMUNIKĀCIJA AR SABIEDRĪBU	29
10. PLĀNOTIE PASĀKUMI 2016.GADĀ.....	30
10.1. Iepriekšējā gadā uzsāktie pasākumi, kuri veicami arī turpmāk	30
10.2. Galvenie uzdevumi un pasākumi 2016.gadā	31
10.3. Sadarbības projekti un pētījumi	31
10.4. Finanšu saistības	31
PIELIKUMI	34

PRIEKŠVārds

Godātie 2015.gada publiskā pārskata lasītāji!

Lauku atbalsta dienestā (LAD) sagatavots un jūsu vērtējumam nodots 2015.gada publiskais pārskats ar mērķi sniegt sabiedrībai informāciju par dienesta darbības rezultātiem un budžeta līdzekļu izmantošanu.

2015.gadā sekmīgi pabeigts iepriekšējais 2007.-2013.gada plānošanas periods, pilnībā izmaksājot visu ELGF, ELFLA un EZF finansējumu – aptuveni 2,8 miljardus eiro. Tā ir nozīmīga investīcija Latvijas laukos. Lai arī 2015.gadā notika pēdējās projektu pieņemšanas kārtas no iepriekšējā plānošanas perioda finansējuma, aktīvi tika uzsākts ieviest Kopējās lauksaimniecības politikas (KLP) reformu, kas nesa sev līdzī daudz ko jaunu – jaunas prasības, jaunus mērķus, jaunu pieeju, nopietnu IT sistēmu izstrādi. Lauksaimniekiem nācās ievērot līdz šim nebijušas zaļināšanas prasības, kas lika veikt izmaiņas līdzšinējā saimniekošanā. Līdz ar to 2015 gads bija ļoti sarežģīts gan dienestam, gan lauksaimniekiem – lika izprast jauno un ievērot to

realitātē, bet esmu gandarīta, ka pārmaiņas izdevies ieviest un paveikto varam vērtēt pozitīvi. Mūsu lauksaimniekiem arī sarežģītu prasību ievērošana ir pa spēkam. Lai arī nācās ieviest reformas, mēs savlaicīgi veicām maksājumus mūsu lauksaimniekiem. Tik veiksmīgi mums izdevās strādāt, jo saņēmām atbalstu gan no klientiem, gan lauksaimnieku organizācijām.

2016.gadā plānojam ieviest vēl būtisku jaunumu – aicināsim visus lauksaimniekus pieteikties platību maksājumiem elektroniski. Lai sniegtu lauksaimniekiem nepieciešamo atbalstu, veiksīm apjomīgu izglītošanas un konsultēšanas darbu, lai palīdzētu sagatavot pieteikumus elektroniski. Plānojam doties uz daudziem Latvijas pagastiem un klātienē palīdzēt mūsu klientiem. Elektroniskā pieteikšanās dod būtiskus ieguvumus tieši lauksaimniekiem – būs mazāk kļūdu pieteikumos, mazāk pārklājumu, samazināsies sankciju apjoms un maksājumus varēs saņemt ātrāk.

2015.gadā, neveidojot pārtraukumu ar iepriekšējo plānošanas periodu, izsludinājām arī jaunās projektu pieņemšanas kārtas investīciju pasākumus. Liela interese bija par pasākumi "Ieguldījumi materiālajos aktīvos", atbalstu jaunajiem un mazajiem lauksaimniekiem un citiem atbalsta pasākumiem. Lauksaimnieku lielā interese liecina, ka Latvijas laukos cilvēki vēlas saimniekot un attīstīt savas saimniecības un uzņēmumus.

Latvijas prezidentūras ES Padomē laikā no 2015.gada 6. līdz 8.maijam organizējam ES Maksājumu aģentūru direktoru 37.konferenci. Tajā piedalījās Eiropas Komisijas, Eiropas Revīzijas palātas pārstāvji un visu ES dalībvalstu maksājumu aģentūru, kas administrē atbalstu lauksaimniecībai, direktori un citi speciālisti. Konferences galvenais jautājums bija par KLP vienkāršošanu, Latvijai izdevās panākt to, ka vairāki konferencē izvirzītie priekšlikumi ir ieviesti realitātē.

Gandarījumu un prieku 2015.gadā sniedza ziņa, ka dienests par Elektronisko pieteikšanās sistēmu (EPS) ir saņēmis 2.vietu Apvienoto Nāciju Organizācijas konkursā „Apvienoto Nāciju Organizācijas Publisko pakalpojumu balva 2015”. LAD izstrādāto EPS ANO atzina par ekselences piemēru tam, kādu viegli lietojamu, ērtu rīku var izmantot valsts pārvalde darbā ar saviem klientiem. Šis ir ļoti augsts novērtējums, Latvijā ANO balvu par sniegtajiem pakalpojumiem kāda no valsts iestādēm saņēma pirmo reizi.

Anna Vītola-Helviga
Lauku atbalsta dienesta direktore

2. PAMATINFORMĀCIJA

2.1. Lauku atbalsta dienesta juridiskais statuss, funkcijas un uzdevumi

LAD ir Zemkopības ministrijas (ZM) padotībā esoša tiešās pārvaldes iestāde, kura atbild par vienotu valsts atbalsta un Eiropas Savienības (ES) atbalsta politikas realizāciju valstī, uzrauga normatīvo aktu ievērošanu lauksaimniecības jomā un pilda citas ar lauksaimniecības un lauku atbalsta politikas realizāciju saistītas funkcijas.

LAD funkcijas ir noteiktas Lauku atbalsta dienesta likuma 4.pantā

- Administrēt valsts atbalstu un ES atbalstu laukiem, lauksaimniecībai, mežsaimniecībai un zivsaimniecībai [pieņemt un izvērtēt iesniegumus (projektus) atbalsta saņemšanai, pieņemt lēmumu par finansējuma piešķiršanu vai atteikumu to piešķirt, lemt par atbalsta izmaksu vai atteikumu to izmaksāt un veikt izmaksātā atbalsta uzskaiti un izlietošanas kontroli.
- Pieprasīt no fiziskajām un juridiskajām personām normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā reģistru un datubāzu uzturēšanai nepieciešamo informāciju.
- Izsniegt normatīvajos aktos noteiktās atļaujas, apliecinājumus un speciālās atļaujas (licences).
- Pārstāvēt nepārstrādātās lauksaimniecības produkcijas ražotāju intereses tiesā.
- Iesniegt tiesā prasības, kas izriet no fizisko un juridisko personu saistībām attiecībā uz valsts atbalsta un ES atbalsta izlietošanu, ja tas tiek darīts neatbilstoši normatīvajiem aktiem.
- Īstenot intervences pasākumus lauksaimniecības produktu tirgū.
- Normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā administrēt lauksaimniecības produktu un pārstrādāto lauksaimniecības produktu ārējās tirdzniecības režīmu.
- Normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā administrēt soda naudas par valstij piešķirtās piena ražošanas kvotas pārsniegšanu.
- Normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā administrēt augkopības produkcijas kvotas.
- Normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā sniegt informāciju Eiropas Komisijai (EK).

Uzdevumi LAD funkciju izpildes nodrošināšanai

- Ieviest administratīvo, finanšu un tehniskās vadības sistēmu, lai īstenotu valsts un ES atbalsta pasākumus, kā arī citus lauksaimniecības politikas pasākumus.
- Atbilstoši kompetencei piedalīties EK un ES Padomes darba grupu un komiteju sanāksmēs.
- Veidot, uzturēt, uzlabot un aktualizēt integrētās informācijas sistēmas, lai administrētu lauksaimniecības un lauku atbalsta politikas, valsts atbalsta un ES atbalsta pasākumus.
- Veikt valsts atbalsta un ES atbalsta saņēmēju plānveida un ārpuskārtas kontroli un pārbaudes.
- Nodrošināt LAD bilanci esošā valsts īpašuma saglabāšanu.
- Valsts vārdā veikt privāttiesiskus darījumus, kas nepieciešami LAD darbības nodrošināšanai.
- Iesniegt informāciju ZM, kas nepieciešama lauksaimniecības un lauku attīstības politikas veidošanai.
- Laikus informēt sabiedrību par valsts atbalsta un ES atbalsta piešķiršanas nosacījumiem lauksaimniecībai un lauku attīstībai attiecīgajā kalendāra gadā.
- Normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā iesniegt ZM, Finanšu ministrijā un citās iestādēs pārskatus un informāciju.
- Sniegt informāciju starptautiskajām institūcijām, vienlaikus par to informējot ZM.
- Pārbaudīt neapstrādātās lauksaimniecībā izmantojamās zemes (LIZ) vienību platības.
- Veikt Eiropas Lauksaimniecības garantiju fonda (ELGF) finansējuma sistēmā ietilpstošo darījumu padziļinātās pārbaudes.
- Administrēt subsidētās elektroenerģijas nodokļa samazinātās likmes piemērošanu.

- Nodrošināt sezonas laukstrādnieku ienākuma nodokļa informācijas sistēmas darbību.
- Veikt personas datu apstrādi vienotajā zemkopības nozares informācijas sistēmā.

2.2. LAD darbības virzieni un mērķi, pārskata gada galvenie uzdevumi (prioritātes, pasākumi)

LAD deleģēto funkciju izpildi un izvirzīto mērķu sasniegšanu nodrošina, īstenojot divus darbības virzienus – „Lauku uzņēmējdarbības attīstības veicināšana” un „Dabas resursu ilgtspējības saglabāšana”.

Darbības virziena „**Lauku uzņēmējdarbības attīstības veicināšana**” mērķis ir veicināt ilgtermiņā konkurētspējīgas – ekonomiski efektīvas un uz tirgu orientētas – uzņēmējdarbības attīstību laukos, ievērojot reģionāli līdzsvarotas attīstības principus. Darbības virziens tiek īstenots ar šādām budžeta programmām un tām pakārtotām apakšprogrammām:

1. Budžeta programma 21.00.00 „Valsts atbalsts lauksaimniecības un lauku attīstībai, sabiedriskā finansējuma administrēšana un valsts uzraudzība lauksaimniecībā”:
 - 1.1. apakšprogramma 21.01.00 „Valsts atbalsts lauksaimniecības un lauku attīstībai (subsīdijas)”;
 - 1.2. apakšprogramma 21.02.00 „Sabiedriskā finansējuma administrēšana un valsts uzraudzība lauksaimniecībā”;
 - 1.3. apakšprogramma 21.07.00 „Lauksaimniecības risku fonds”;
 - 1.4. apakšprogramma 21.09.00 „Kredītprocentu likmju pieauguma kompensācija valsts akciju sabiedrībai „Lauku attīstības fonds””.
2. Budžeta programma 64.00.00 „Eiropas Lauksaimniecības garantiju fonda (ELGF) projektu un pasākumu īstenošana” apakšprogramma 64.08.00 „Izdevumi Eiropas Lauksaimniecības garantiju fonda (ELGF) projektu un pasākumu īstenošanai (2014- 2020)”.
3. Budžeta programma 65.00.00 „Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai (ELFLA) projektu un pasākumu īstenošana”:
 - 3.1. apakšprogramma 65.02.00 „Atmaksa valsts pamatbudžetā par Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai (ELFLA) finansējumu (2007-2013)”;
 - 3.2. apakšprogramma 65.05.00 „Tehniskā palīdzība Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai (ELFLA) apgūšanai (2007-2013)”;
 - 3.3. apakšprogramma 65.06.00 „Maksājumu iestādes izdevumi Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai (ELFLA) projektu un pasākumu īstenošanai (2007-2013)”;
 - 3.4. apakšprogramma 65.08.00 „Maksājumu iestādes izdevumi Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai (ELFLA) projektu un pasākumu īstenošanai (2014-2020)”;
 - 3.5. apakšprogramma 65.20.00 „Tehniskā palīdzība Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai (ELFLA) apgūšanai (2014-2020)”.
4. Budžeta programma 66.00.00 „Eiropas Zivsaimniecības fonda (EZF) projektu un pasākumu īstenošana (2007-2013)”:
 - 4.1. apakšprogramma 66.02.00 „Atmaksas valsts pamatbudžetā par Eiropas Zivsaimniecības fonda (EZF) finansējumu (2007-2013)”;
 - 4.2. apakšprogramma 66.05.00 „Tehniskā palīdzība Eiropas Zivsaimniecības fonda (EZF) apgūšanai (2007-2013)”;
 - 4.3. apakšprogramma 66.06.00 „Maksājumu iestādes izdevumi Eiropas Zivsaimniecības fonda (EZF) projektu un pasākumu īstenošanai (2007-2013)”;
 - 4.4. apakšprogramma 66.08.00 „Maksājumu iestādes izdevumi Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fonda (EJZF) projektu un pasākumu īstenošanai (2014-2020)”;
 - 4.5. apakšprogramma 66.05.00 „Tehniskā palīdzība Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fonda (EJZF) apgūšanai (2014-2020)”

Darbības virziena „**Dabas resursu ilgtspējības saglabāšana**” mērķis ir nodrošināt dabas resursu apsaimniekošanas ilgtspējību. Darbības virziens tiek īstenots ar budžeta programmām un tām pakārtotām apakšprogrammām:

1. Budžeta programma 24.00.00 „Meža resursu ilgtspējības saglabāšana” apakšprogramma 24.02.00 „Valsts atbalsta pasākumi meža nozarē”.
2. Budžeta programma 25.00.00 „Zivju resursu ilgtspējības saglabāšana” apakšprogramma 25.02.00 „Zivju fonds”.

LAD īsteno arī budžeta programmas 99.00.00 „Līdzekļu neparedzētiem gadījumiem izlietojums” un 96.00.00 "Latvijas prezidentūras Eiropas Savienības Padomē nodrošināšana 2015.gadā".

2015. gadā LAD ir īstenojis šādus nozīmīgākos pasākumus

1. Dienestam 2015.gadā bija jānodrošina jaunā Kopējās lauksaimniecības politikas (KLP) reforma, kuras rezultātā platību maksājumi tika papildināti ar jauniem elementiem, t.sk. ar zaļināšanas prasībām un kopumā bija jāievieš 22 jauni atbalsta veidi. Līdz ar to tika izstrādāti jauni administrēšanas dokumenti, vadlīnijas un metodiskie materiāli, kā arī ieviesti uzlabojumi un izmaiņas Dienesta IT sistēmās, Lauku reģistra datu sagatavošanā pieteikumu administrēšanai. Tāpat tika sagatavots jauns kartogrāfiskais slānis – ainavu elementi un tika saņemti vairāk kā 20 000 ainavu elementu, kas lauksaimniekiem bija pieejami uz 2015.gada sezonu. Rezultātā uzsākta ELGF platību maksājumu izmaksa par 2015.gada pieteikumiem.
2. 2015.gadā uzsākta veiksmīga ELFLA Lauku attīstības plāna (LAP) 2014. – 2020.gadam pasākumu administrēšana un kontroles sistēmas ieviešana, kā rezultātā ir nodrošināta 11 LAP pasākumu un apakšpasākumu administrēšana, pieņemot vairāk kā 4500 projektu pieteikumus un no kuriem jau 800 ir apmaksāti.
3. Nodrošināta ES fondu plānošanas perioda 2014-2020 prasību ieviešana un administrēšanas procesa pilnveidošana ELFLA un EJZF.
4. Nodrošināta ZM akreditācijas piešķiršana jaunajiem pasākumiem pirms maksājuma veikšanas no ELGF un ELFLA fonda.
5. Nodrošināta ES fondu 2007-2013 plānošanas perioda ELFLA un EZF sekmīga apguve.
6. 2015.gadā Dienests saņēma 2.vietu Apvienoto Nāciju Organizācijas (ANO) konkursā „Apvienoto Nāciju Organizācijas Publisko pakalpojumu balva 2015” („2015 United Nations Public Service Award”) kategorijā „Publisko pakalpojumu pieejamības veicināšana informācijas laikmetā” (*Promoting Whole of Government Approaches in the Information Age*) par Elektronisko pieteikšanās sistēmu (EPS). Šis ir ļoti augsts novērtējums, Latvijā balvu par sniegtajiem pakalpojumiem kāda no valsts iestādēm saņem pirmo reizi.
7. Nodrošināti pasākumi Latvijas prezidentūras Eiropas Savienības Padomē ietvaros:
 - Dienests 2015.gada maijā efektīvi noorganizēja Eiropas Savienības Maksājumu aģentūru direktoru 37.konferenci Latvijas prezidentūras Eiropas Savienības Padomē ietvaros. Konferences laikā tika izstrādāti priekšlikumi Eiropas Savienības fondu administrēšanas vienkāršošanai un tie tika virzīti tālāk uz izskatīšanu Eiropas Komisijai un Eiropas Padomes Lauksaimniecības ministru sanāksmei,
 - 2015.gada jūnijā Dienests tika uzaicināts piedalīties sanāksmē ar Eiropas Savienības dalībvalstu vadošajiem valsts pārvaldes ekspertiem, kuras ietvaros Dienests

prezentēja labās prakses piemēru personāla vadības jomā, ar mērķi veidot pozitīvu Latvijas valsts pārvaldes tēlu Eiropas Savienībā,

- 2015.gada oktobrī Dienests tika uzaicināts pārstāvēt Latviju Luksemburgas prezidentūras ietvaros, piedaloties 8.Eiropas Kvalitātes konferencē (*The 8th European Quality Conference*) un prezentējot labās prakses piemēru personāla vadības jomā.
8. Iestrādātas izmaiņas LAD informācijas sistēmās (LAD IS) atbilstoši jaunā plānošanas perioda prasībām: izmaiņu veikšana Integrētajā administrēšanas un kontroles sistēmā (IAKS) un Lauku reģistrā (ĢIS) atbilstoši jaunā plānošanas perioda prasībām (saistīto atbalstu, zaļināšanas, mazo lauksaimnieku shēmas, jauno lauksaimnieku shēmas, Lauku attīstības programmas platību veida pasākumu administrēšanai); projektveidīgo atbalsta pasākumu administrēšanas sistēmas (LAPSA) attīstība un pilnveidošana.
 9. Sakarā ar Krievijas tirgus embargo un tirgus situācijas pasliktināšanos piena, augļu un dārzeņu nozarē, īsos termiņos tika nodrošināta ārkārtas pasākumu administrēšana un tirgus intervences uzsākšana.
 10. Nodrošināta labākās prakses ieviešana audita jomā – izveidots efektīvs iekšējo un ārējo auditu elektronisks reģistrs, nodrošinātas EFLFA *ex-post*, ELGF padziļinātās un EZF revīzijas pārbaudes, sagatavoti ELGF un ELFLA pārvaldības deklarācijas pārskati un saskaņoti bez iebildēm no sertificējošās iestādes. Dienesta sniedz konsultācijas par labās prakses ieviešanu audita jomās citām valsts pārvaldēm un citu valstu pārstāvjiem, tādējādi nostiprinot labus kontroles mehānismus un reputāciju.
 11. Pilnveidota kvalitātes vadības sistēma:
 - uzlabota elektronisku atvaļinājumu, komandējumu, attaisnoto izdevumu un citu iesniegumu iesniegšana Horizon WEB,
 - optimizēts materiālo vērtību inventarizācijas process, pilnveidojot elektroniskās inventarizācijas veikšanas risinājumu, izmantojot portatīvā datu termināla (PDT) iekārtu.
 12. Veikts kvalitātes vadības sistēmas audits, kā rezultātā pagarināts kvalitātes sertifikāts ISO 9001:2008.
 13. Nodrošināta LAD informācijas sistēmas (LAD IS) sertifikācija atbilstoši standarta LVS ISO/IEC 27001:2009 „Informācijas tehnoloģija. Drošības paņēmieni. Informācijas drošības pārvaldības sistēmas.”.
 14. Izveidots LAD mācību centrs darbinieku profesionalitātes celšanai un apmācību procesa uzlabošanai, piesaistot iekšējos un ārējos resursus.
 15. 2015.gadā uzņemtas 6 EK audita misijas, kā arī nodrošinātas ERP 3 aptaujas anketu nosūtīšana.
 16. *ES un valsts atbalsta administrēšana:*

2015. gadā dažāda veida atbalsta maksājumos izmaksāti 411 milj. EUR vairāk kā 66 tūkst. klientu.

3. FINANŠU RESURSI UN 2015. GADA DARBĪBAS REZULTĀTI

3.1. Budžeta informācija

Saskaņā ar likumu *Par valsts budžetu 2015.gadam* LAD plānotie izdevumi septiņu budžeta programmu ietvaros bija noteikti 433.8 milj. EUR, kas ir par 72.8 milj. EUR mazāk nekā 2013.gadā (skat. 1.tabulu).

Budžeta izpilde pēc naudas plūsmas:

- ieņēmumi – 430 186 641 EUR,
- izdevumi – 430 222 783 EUR.

Budžeta izpilde pēc uzkrājumu principa:

- ieņēmumi – 433 573 104 EUR,
- izdevumi – 455 475 172 EUR.

1.tabula

Valsts budžeta finansējums un tā izlietojums, EUR

Nr. p.k.	Finansiālie rādītāji	Iepriekšējā (2014) gadā faktiskā izpilde	Pārskata gadā (2015)	
			apstiprināts likumā	faktiskā izpilde
1.	Finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā)	506 631 204	433 783 343	430 186 641
1.1.	dotācijas	506 580 303	433 670 460	430 141 045
1.2.	maksas pakalpojumi un citi pašu ieņēmumi	50 901	99 601	32 342
1.3.	ārvalstu finanšu palīdzība	0	13 282	13 254
1.4.	ziedojumi un dāvinājumi	0	0	0
2.	Izdevumi (kopā)	506 599 528	433 820 400	430 222 783
2.1.	uzturēšanas izdevumi (kopā)	496 404 701	422 625 834	420 688 939
2.1.1.	kārtējie izdevumi	17 194 657	17 313 948	17 186 636
2.1.2.	procentu izdevumi	0	0	0
2.1.3.	subsīdijas, dotācijas un sociālie pabalsti	460 611 530	382 711 546	381 172 065
2.1.4.	kārtējie maksājumi Eiropas Kopienas budžetā un starptautiskā sadarbība	809 307	0	0
2.1.5.	uzturēšanas izdevumu transferti	17 789 207	22 600 340	22 330 238
2.2.	Kapitālie izdevumi	10 194 827	11 194 566	9 533 844

Budžeta izdevumu lielāko daļu – 381.2 milj. EUR jeb 91% veido izdevumu pozīcija *Subsīdijas, dotācijas un sociālie pabalsti*. Savukārt lielāko īpatsvaru LAD administrēto budžeta programmu un apakšprogrammu vidū veido finansējums ELFLA un ELGF projektu un pasākumu īstenošanai – attiecīgi 51% un 40% (skat. 2.tabulu).

2.tabula

LAD administrētie pamatbudžeta līdzekļi 2015.gadā

N.p.k.	Rādītāji	Resursi izdevumu segšanai (milj. EUR)	% no kopējā apjoma
LAD administrētie valsts pamatbudžeta līdzekļi kopā		430.2	100%
1	Valsts atbalsts lauksaimniecības un lauku attīstībai, sabiedriskā finansējuma administrēšana un valsts uzraudzība lauksaimniecībā	19.7	5%
2	Meža resursu ilgtspējības saglabāšana	0.24	0.1%
3	Zivju resursu ilgtspējības saglabāšana	0.70	0.8%
4	Izdevumi ELGF projektu un pasākumu īstenošanai	218.5	51%

5	Eiropas ELFLA projektu un pasākumu īstenošana	170.4	39%
6	EZFun EJZF projektu un pasākumu īstenošana	20.2	4%
7	Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem izlietojums	0.39	0.1%
8	Latvijas prezidentūras Eiropas Savienības Padomē nodrošināšana 2015.gadā	0.01	0.01%

LAD darbības nodrošināšanai budžeta programmas *Valsts atbalsts lauksaimniecībai un lauku attīstībai, sabiedriskā finansējuma administrēšana un valsts uzraudzība lauksaimniecībā* apakšprogrammas *Sabiedriskā finansējuma administrēšana un valsts uzraudzība lauksaimniecībā* finansējums salīdzinājumā ar 2013.gadu ir palielinājies par 1%. Izdevumus veidoja:

- atalgojumi, valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas, sociāla rakstura pabalsti un kompensācijas – 10.1 milj. EUR jeb 81% no kopējiem apakšprogrammas izdevumiem. Salīdzinot ar 2014.gadu, šie izdevumi ir palielinājušies par 2%;
- saimnieciskie izdevumi (preces un pakalpojumi) – 1.5 milj. EUR jeb 12%, kas ir par 2% mazāk nekā 2014.gadā;
- izdevumi kapitālieguldījumiem – 0.9 milj. EUR jeb 7%, kas ir palikuši 2014.gada līmenī.

3.2. Budžeta programmu un apakšprogrammu rezultatīvo rādītāju izpildes analīze un valsts budžeta līdzekļu izlietojuma efektivitātes izvērtējums

3.2.1. Programma *Valsts atbalsts lauksaimniecības un lauku attīstībai, sabiedriskā finansējuma administrēšana un valsts uzraudzība lauksaimniecībā*

LAD ir iesaistīts šīs programmas četrus apakšprogrammu (*Valsts atbalsts lauksaimniecības un lauku attīstībai (subsīdijas)*, *Sabiedriskā finansējuma administrēšana un valsts uzraudzība lauksaimniecībā*, *Lauksaimniecības risku fonds* un *Kredītprocentu likmju pieauguma kompensācija valsts akciju sabiedrībai „Lauku attīstības fonds”*”) realizācijā. LAD kompetencē esošie programmu rezultatīvie rādītāji būtiskākajās pozīcijās ir izpildīti un pārsniegti (skat. 1.pielikumu). Atbalsta pasākumu administrēšanas izmaksas bija atbilstošas iepriekš plānotajam apjomam - viena LAD izmaksātā ES atbalsta maksājuma lata administrēšanas izdevumi bija 3 *eirocenti* par izmaksātā ES atbalsta *eiro*, savukārt viena izmaksātā valsts atbalsta maksājuma *eiro* administrēšanas izmaksas - 8 *eirocenti*.

LAD administrēto ES atbalsta pasākumiem iesniegto pieteikumu un iesniegumu skaits par 8% pārsniedza plānoto rādītāju, jo tika ieviesti jauni atbalsta pasākumi (Brīvprātīgie saistītie atbalsti), kuros atbalsta pretendenti aktīvi iesaistījās. Valsts atbalsta programmām iesniegto pieteikumu un projektu iesniegumu skaits plānoto rādītāju pārsniedza par 20% (plānots – 22 500, sasniegts – 26 996). Tas tika sasniegts pateicoties atbalsta pretendentu palielinātai aktivitātei valsts atbalsta programmu īstenošanā, īpaši “Atbalsts dalībai pārtikas kvalitātes shēmās” un “Atbalsts lauksaimniecības nozaru riska samazināšanai”.

Veikto fizisko kontroļu īpatsvars tiem saimniecisko darbību veicējiem, kuri saņēmuši ES vai valsts atbalstu un pakļauti iespējamajām kontrolēm, nedaudz pārsniedza plānoto rādītāju (plānots – 8.9%, sasniegts – 9.0%). Būtiski, ka to kontroļu īpatsvars, kurās nav konstatētas neatbilstības normatīvo aktu prasībām ir pārsniedzis plānoto rādītāju (plānots – 65%, sasniegts – 75%). Rādītājs tika pārsniegts, jo atbalsta saņēmēji neprognozēti ātri spēja pielāgoties 2015.gadā ieviestajiem jaunajiem platību maksājumu atbalsta saņemšanas nosacījumiem. Rezultātā fiziskajās kontrolēs tika konstatēts mazāk neatbilstību nekā sākotnēji tika paredzēts. Kopumā tas liecina gan par atbalsta saņēmēju daudz rūpīgāku attieksmi pret atbalsta saņemšanas nosacījumu korektu izpildi, gan par LAD līdz šim īstenoto kontroles aktivitāšu efektivitāti.

Apakšprogramma Valsts atbalsts lauksaimniecības un lauku attīstībai (subsīdijas)

Lai uzlabotu lauksaimnieciskās ražošanas efektivitāti, veidojot konkurētspējīgu un daudzfunkcionālu lauksaimniecības nozari, kā arī veicinātu no lauksaimniecības gūto ienākumu palielināšanos, papildus ES atbalstam tiek nodrošināts arī valsts atbalsts jeb subsīdijas. LAD uzdevums ir administrēt valsts subsīdijas.

Izmaksāto budžeta līdzekļu apjoms šīs apakšprogrammas ietvaros 2015. gadā sasniedza 7.3 milj. EUR, kas ir gandrīz 3 reizes mazāk nekā 2014. gadā (skat. 2.pielikumu). Ievērojams apjoma pamazinājums ir saistīts ar to, ka atbalsts Krievijas Federācijas preču importa aizlieguma radīto zaudējumu segšanai lauksaimniecības nozarēm tiek finansēts no ELGF. Visvairāk līdzekļu (62% no kopējā apjoma) tika administrēti LAD Centrālajā struktūrvienībā (CS), savukārt visvairāk (30%) no RLP administrētā finansējuma – Zemgales RLP. Lielākais subsīdiu saņēmēju skaits bija Dienvidlatgales RLP un Ziemeļvidzemes RLP – attiecīgi 22% un 15% no kopējā skaita.

Lai nodrošinātu subsīdiu izmaksu, LAD sagatavoja administrēšanas dokumentus, apmācīja darbiniekus, nodrošināja valsts atbalsta administrēšanu un kontroli. Pastāvīgi tika pilnveidota nacionālo subsīdiu informācijas sistēma.

Apakšprogramma Sabiedriskā finansējuma administrēšana un valsts uzraudzība lauksaimniecībā

Apakšprogrammas darbības mērķis ir nodrošināt priekšnoteikumus valsts atbalsta un ES fondu līdzekļu apguves iespēju radīšanai un KLP mehānismu darbībai Latvijā, kā arī veikt sabiedriskā finansējuma administrēšanu un kontroli. Tās ietvaros līdzekļi izlietoti 9 RLP un LAD CS darbības nodrošināšanai. Pavisam šajā apakšprogrammā izlietoti 12.5 milj. EUR, kas ir par 0.2 milj. EUR jeb nepilniem 2% mazāk nekā iepriekšējā gadā (skat. 2.pielikumu).

Apakšprogramma Lauksaimniecības risku fonds

Lauksaimniecības risku fonda mērķis ir nodrošināt paredzamu lauksaimniecības ražošanas risku radīto zaudējumu kompensēšanu, izmantojot risku vadības principus un radot pamatu lauksaimniecības risku vadības sistēmas attīstībai Latvijas lauksaimniecībā. Šī fonda darbības joma ir nelabvēlīgo klimatisko apstākļu (sausuma, karstuma, lietavu, sala, krusas, salnu, vētru un strauju gaisa temperatūras svārstību) radīto zaudējumu daļēja kompensācija lauksaimniecības produkcijas ražotājiem augkopības nozarē. Budžeta līdzekļu izmaksa šīs apakšprogrammas ietvaros 2015.gadā netika veiktas (skat. 2.pielikumu).

Apakšprogramma Kredītprocentu likmju pieauguma kompensācija valsts akciju sabiedrībai „Lauku attīstības fonds”

Apakšprogrammas ietvaros izmaksas 2015.gadā netika veiktas.

3.2.2. Programmas Meža resursu ilgtspējības saglabāšana apakšprogramma Valsts atbalsta pasākumi meža nozarē

Apakšprogrammas darbības mērķis ir atbalstīt meža ilglaicīgo funkciju stabilizāciju un meža nozares attīstību. 2015.gadā plānotie rezultatīvie rādītāji pilnībā netika sasniegti – plānoto 9 projektu vietā tika atbalstīti 8 projekti, jo esošā budžeta ietvaros nebija iespējams atbalstīt projektu “Nacionālais meža monitorings” (skat. 1.pielikumu). Atbilstoši Ministru kabineta (MK) 2015.gada 7.aprīļa noteikumiem Nr. 175 *Valsts atbalsta piešķiršanas kārtība meža nozares attīstībai 2015.gadā*, šīs apakšprogrammas ietvaros izmaksāti 0.2 milj. EUR (tikpat cik iepriekšējā gadā – skat. 2.pielikumu). Šie līdzekļi izlietoti meža nozares atbalsta un attīstības programmu finansēšanai, meža zinātniskajai izpētei, meža īpašnieku izglītošanai un apmācībai.

3.2.3. Programmas *Zivju resursu ilgtspējības saglabāšana* apakšprogramma *Zivju fonds*

Apakšprogrammas darbības mērķis – piesaistīt papildu finansējumu Zivju fonda ietvaros, nodrošināt efektīvu valsts funkciju realizāciju zinātniskos pētījumos zivsaimniecībā, zivju resursu atražošanas un zivju aizsardzības pasākumos, kā arī vienlaikus veicināt vispārēju zivsaimniecības nozares attīstību Latvijā īpaši no zivsaimniecības atkarīgajos reģionos.

2015.gadā plānotie rezultatīvie rādītāji ir pārsniegti. Tika atbalstītas 12 īstenotās zivsaimniecības zinātniskās pētniecības programmas – rādītājs izpildīts 120% apmērā. Ūdenstilpnēs izlaisto zivju mazuļu un kāpuru skaits par 23% pārsniedza plānoto rādītāju (skat. 1.pielikumu). Atbilstoši MK 2010.gada 2.marta noteikumiem Nr. 215 *Noteikumi par valsts atbalsta piešķiršanu zivsaimniecības attīstībai no Zivju fonda finanšu līdzekļiem* šīs apakšprogrammas ietvaros izmaksāti 0.7 milj. EUR, kas ir par 35% vairāk nekā 2014.gadā (skat. 2.pielikumu).

3.2.4. Apakšprogramma *Izdevumi Eiropas Lauksaimniecības garantiju fonda projektu un pasākumu īstenošanai*

Apakšprogrammas darbības mērķis ir nodrošināt ES finanšu plānošanas perioda 2014.-2020.gadam ELGF pasākumu īstenošanu. LAD kompetencē esošie programmu rezultatīvie rādītāji būtiskākajās pozīcijās ir izpildīti un pārsniegti (skat. 1.pielikumu). Tas tika sasniegts, pateicoties atbalsta pretendentu augstajai aktivitātei atbalsta pasākumu īstenošanā, kā arī LAD veiktajām klientorientētajām aktivitātēm. Rezultatīvais rādītājs attiecībā uz atbalstīto platību vienotajam platības maksājumam bija plānotajā līmenī - 1,6 milj. ha. Apstiprināto pieteikumu skaits (172 063) pārsniedza plānoto apjomu par 1%. 2015.gads bija izteikti nelabvēlīgs lauksaimniekiem – lai kompensētu lauksaimniecības produktu cenu samazinājumu, kas radies Krievijas noteikto importa aizliegumu rezultātā, tika ieviesti jauni atbalsta veidi visvairāk skartajām nozarēm: gada sākumā tika ieviests ES pagaidu ārkārtas atbalsts piena nozarē, gada nogalē – ES pagaidu ārkārtas atbalsts piena ražotājiem un cūku ganāmpulku īpašniekiem. **Tirgus atbalsta un patēriņa veicināšanas pasākumu ietvaros** apstiprināto pieteikumu skaits par 28% pārsniedza plānoto rādītāju (plānots – 2 000, sasniegts – 2 568). Tas saistīts ar pretendentu augsto aktivitāti atbalsta programmā *Skolas auglis*, kā arī intervences pasākumos. Programmas *Skolas auglis* ietvaros iesaistīto vispārējās izglītības iestāžu (tai skaitā pirmsskolas izglītības iestāžu) skaits pārsniedza plānoto rādītāju par 1 procentpunktu. Savukārt programmas *Skolas piens* ietvaros, pat neskatoties uz iesaistīto vispārējās izglītības iestāžu skaita palielināšanos par 13% salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu, plānotais rādītājs (75% no kopējā izglītības iestāžu skaita) tika izpildīts par 95%.

Šīs apakšprogrammas ietvaros finansēto **tiešo maksājumu** un **tirgus atbalsta pasākumu** ietvaros tika nodrošināta no iepriekšējiem laika periodiem vēl līdz galam neapmaksāto iesniegumu apmaksa, kā arī uzsāka 2015.gadā iesniegto iesniegumu administrēšanu un avansa maksājumu izmaksu. Maksājumu apjoms sasniedza 218.5 milj. EUR, kas ir par 37.7 milj. EUR mazāk nekā 2014.gadā (skat. 2.pielikumu).

Tiešie maksājumi – 2015.gadā būtiski mainījās atbalsta saņemšanas nosacījumi un tika ieviesti jauni atbalsti. Lauksaimniekiem bija pieejami 17 tiešo maksājumu veidi, t.sk., 13 brīvprātīgi saistītie atbalsti, no kuriem četri maksājumi bija par dzīvniekiem, bet deviņi – par platībām:

- Vienotais platības maksājums (VPM);
- Maksājums par klimata un videi labvēlīgu lauksaimniecības praksi (ZAL);
- Mazo lauksaimnieku atbalsta shēmas maksājums (MLS);
- Maksājums gados jaunajiem lauksaimniekiem (JAL);
- Brīvprātīgs saistītais atbalsts par slaucamām govīm (SSG);
- Brīvprātīgs saistītais atbalsts par kazām (SKZ);
- Brīvprātīgs saistītais atbalsts par liellopiem (SLM);
- Brīvprātīgs saistītais atbalsts par aītām (SAI);

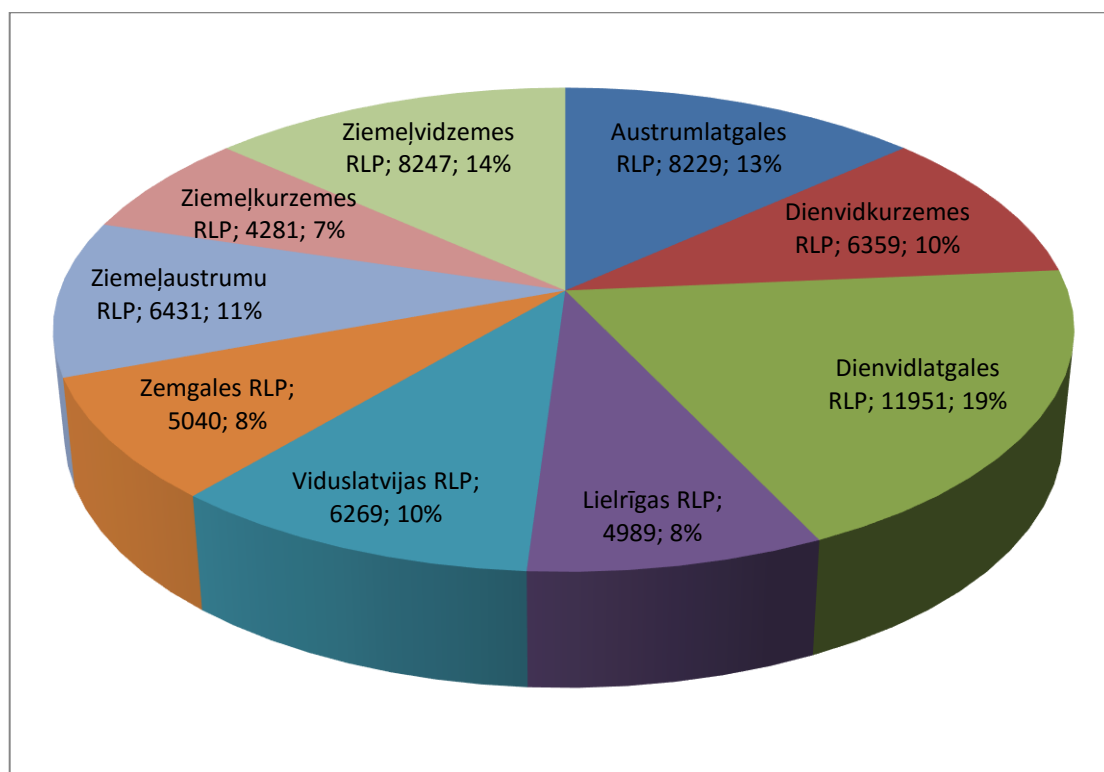

- Brīvprātīgs saistītais atbalsts par proteīnaugiem (SAP);
- Brīvprātīgs saistītais atbalsts par cietes kartupeļiem (SKC);
- Brīvprātīgs saistītais atbalsts par sertificētas sēklas kartupeļiem (SSK);
- Brīvprātīgs saistītais atbalsts par sertificētām stiebrzāļu un lopbarības augu sēklām (SSA);
- Brīvprātīgs saistītais atbalsts par sertificētu labības sēklu (SLS);
- Brīvprātīgs saistītais atbalsts par miežiem (SMI);
- Brīvprātīgs saistītais atbalsts par vasaras rapsi (SVR);
- Brīvprātīgs saistītais atbalsts par dārzeņiem (SDA);
- Brīvprātīgs saistītais atbalsts par augļiem un ogām (SAU).

Lauksaimnieki 2015.gadā varēja pieteikties arī uz šādiem pārejas posma valsts atbalstiem:

- Atdalītais pārejas posma valsts atbalsts par platībām (APL);
- Atdalītais pārejas posma valsts atbalsts par laukaugu platībām (ALA);
- Atdalītais pārejas posma valsts atbalsts par kartupeļu cieti (AKC);
- Pārejas posma valsts atbalsts par zīdītājgovīm (ZG);
- Pārejas posma valsts atbalsts par aitu mātēm (AM).

Lai nodrošinātu pieteikšanos ELGF un ELFLA maksājumiem, tika aktualizēta iesnieguma veidlapa Vienotais iesniegums 2015.gadā, kur pretendents jānorāda atbalsta veidi, par kuriem vēlas saņemt maksājumus. Viens pretendents katru gadu drīkst iesniegt tikai vienu vienoto iesniegumu. Pavisam tika saņemti 63 060 Vienotie iesniegumi (t.sk. 61 858 iesniegumos lauksaimnieki bija pieteikušies uz kādu no ELGF atbalstiem), kas ir par 2.3% vairāk nekā 2014.gadā (61 610). Lielākais iesniegumu skaits tradicionāli saņemts Dienvidlatgales RLP – 19%, tad seko Ziemeļvidzemes RLP ar 14% un Austrumlatgales RLP ar 13% (1.attēls).

1.attēls. Platību maksājumu iesniegumu skaits, %

Tā kā 2015.gadā stājās spēkā tiešmaksājumu reforma, lauksaimnieki tika īpaši aicināti pieteikties maksājumiem elektroniski, izmantojot EPS. Šādu iespēju 2015.gadā izmantoja 25 964 lauksaimnieki, kas ir par 82% vairāk nekā 2014.gadā (14 285).

Visus iesniegumus izvērtēja septiņos administrēšanas posmos, kuru laikā pārbaudīja norādītās informācijas un datu atbilstību atbalsta saņemšanas nosacījumiem un iepriekš izvirzītajām prasībām. Konstatēto pārkāpumu un neatbilstību gadījumā piemēroja atbalsta samazinājumus katra atbalsta veida ietvaros noteiktajiem pārkāpumiem (t.sk. samazinājumi par platību pārdeklarāciju un novēlotu pieteikuma iesniegšanu).

Tiešo maksājumu atbalsta veidu apraksts

VPM tiek piešķirts tieši lauksaimniekiem par platībām, kas atbilst atbalsttiesīgas lauksaimniecības zemes kritērijiem un kurās tiek veikta lauksaimnieciskā darbība, kā arī ievērotas savstarpējās atbilstības prasības. VPM ir platību maksājums, kas veido pamatu citu platību maksājumu saņemšanai.

2015.gadā tika pabeigta 2014.gadā iesniegto atbalstu izmaksa 21.0 milj. EUR apmērā, kā arī uzsākta 2015.gada atbalstu izmaksa 69.1 milj. EUR apmērā. VPM ietvaros 2015.gadā pieteicās 45 849 atbalsta pretendenti. Kopējā platība 1.6 milj. ha.

ZAL prasības tika ieviestas 2015.gadā ar mērķi veicināt ekoloģisko rādītāju uzlabošanu. ZAL ir cieši saistīts ar VPM, jo maksājums tiek veikts tikai par atbalsttiesīgajiem VPM hektāriem, kuros ir ievērotas ZAL prasības. Uz ZAL maksājumu 2015.gadā pretendēja 45 849 atbalsta pretendenti. Kopējā platība 1.6 milj. ha. 2015.gadā atbalsts izmaksāts 12.8 milj.EUR apmērā.

MLS ir izveidota 2015.gadā ar mērķi samazināt administratīvo slogu. Lauksaimnieki šajā shēmā varēja iestāties vienīgi 2015.gadā. MLS maksājums ir vienkāršots ikgadējais tiešais maksājums saimniecībai, kas aizstāj VPM, ZAL, JAL un visus BSA maksājumus. 2015.gadā MLS pieteicās 15 924 atbalsta pretendenti ar kopējo platību 40,2 tūkst.ha.

JAL maksājuma mērķis ir atvieglot jaunajiem lauksaimniekiem saimnieciskās darbības uzsākšanu un to saimniecisko strukturālo pielāgošanu. 2015.gadā JAL maksājumam pieteicās 2 392 atbalsta pretendenti.

Brīvprātīgi saistīto atbalstu (BSA) maksājumu mērķis ir atbalstīt nozares, kuras saskaras ar zināmām grūtībām. **BSA SSG** pieteicās 6 500 atbalsta pretendenti un 2015.gadā atbalsts izmaksāts 9,9 milj. EUR apmērā, **BSA SKZ** pieteicās 301 atbalsta pretendents, **BSA SLM** pieteicās 8 968 atbalsta pretendenti, bet **BSA SAI** pieteicās 1 223 atbalsta pretendenti. **BSA SKZ, BSA SLM** un **BSA SAI** atbalsti tiks izmaksāti 2016.gadā. **BSA SAP** pieteicās 2 303 atbalsta pretendenti, kopējā platība 44.2 tūkst.ha. 2015.gadā atbalsts izmaksāts 2.3 milj.EUR apmērā, **BSA SKC** pieteicās 76 atbalsta pretendenti, kopējā platība 0.7 tūkst.ha, **BSA SSK** pieteicās 34 atbalsta pretendenti, kopējā platība 0.3 tūkst.ha, **BSA SSA** pieteicās 2 071 atbalsta pretendents, kopējā platība 3.2 tūkst.ha, **BSA SLS** pieteicās 6 730 atbalsta pretendenti, kopējā platība 8.6 tūkst.ha. **BSA SKC, BSA SSK, BSA SSA un BSA SLS** atbalsti tiks izmaksāti 2016.gadā. **BSA SMI** pieteicās 6 494 atbalsta pretendenti, kopējā platība 87.8 tūkst.ha, 2015.gadā atbalsts izmaksāts 1.7 milj. EUR apmērā, **BSA SVR** pieteicās 586 atbalsta pretendenti, kopējā platība 19.2 tūkst.ha, 2015.gadā atbalsts izmaksāts 1.0 milj. EUR apmērā, **BSA SDA** pieteicās 357 atbalsta pretendenti, kopējā platība 2.3 tūkst.ha, 2015.gadā atbalsts izmaksāts 0.6 milj. EUR apmērā, **BSA SAU** pieteicās 1 046 atbalsta pretendenti, kopējā platība 4.4 tūkst.ha un 2015.gadā atbalsts izmaksāts 0.3 milj. EUR apmērā.

2015.gadā tika pabeigta to 2014.gada pieprasīto tiešo maksājumu izmaksa, kuri 2015.gadā vairs nebija spēkā: Īpašais atbalsts par pienu (IPKV) – 1.3 milj. EUR apmērā, Īpašais atbalsts lopbarības augu sēklu un sēklas kartupeļu uzlabošanai (ISA) – 0.3 milj. EUR apmērā, Īpašais atbalsts cietes kartupeļu kvalitātes uzlabošanai (IKC) – 0.2 milj. EUR apmērā, Īpašais atbalsts par liellopiem (ILA) – 2.5 milj. EUR apmērā. Tāpat 2015.gadā tika veikta finanšu disciplīnas (FD) atmaksa 2.2 milj. EUR apmērā.

APL ir atbalsta maksājums lauksaimniekiem par ha skaitu, kas noteiktā vēstures jeb references periodā apstiprināts kā atbilstošs papildu valsts tiešiem maksājumiem par laukaugu platībām vai noteikts kartupeļu audzēšanas līgumā ar cietes ražotāju un kārtējā gadā atbilst VPM saņemšanas nosacījumiem. APL noteiktais references periods ir 2006.gads. 2015.gadā tika pabeigta 2014. gada atbalstu izmaksa - 0.8 milj. EUR, kā arī uzsākta 2015.gada atbalstu izmaksa - 4.4 milj. EUR. APL ietvaros atbalsttiesīgi bija 20 279 pretendenti. Kopējā platība 0.5 milj. ha.

ALA mērķis ir veikt maksājumus par platībām, kas 2009.gadā apstiprinātas kā atbilstīgas *Papildu valsts tiešiem maksājumiem par laukaugu platībām* un kārtējā gadā atbilst VPM saņemšanas nosacījumiem.

2015.gadā tika pabeigta 2014.gada atbalstu izmaksa 0.9 milj. EUR apmērā, kā arī uzsākta 2015.gada atbalstu izmaksa 8.0 milj. EUR apmērā. ALA ietvaros atbalstam tiesīgi bija 19 792 atbalsta pretendenti ar kopējo platību 0.6 milj. ha.

AKC atbalstu var saņemt par kartupeļu cietes tonnām, kas 2011.gadā apstiprinātas PVTM par kartupeļu cieti. Lai saņemtu maksājumu, lauksaimniekam kārtējā gadā ir jāpiesakās un jāatbilst VPM saņemšanas nosacījumiem. AKC ietvaros pieteicās atbalstam tiesīgi bija 54 atbalsta pretendenti. 2015.gadā tika veikta atbalsta izmaksa 0.01 milj. EUR apmērā par 2014.gada pieteikumiem, kā arī uzsākta 2015.gada atbalstu izmaksa 0.2 milj. EUR apmērā.

ZG – 2015.gadā tika apmaksāti 2 859 iepriekšējā gada iesniegumi par kopējo summu 2.8 milj. EUR. 2015.gadā iesniegti 3 113 iesniegumi, bet to izvērtēšana un apmaksa tiks pabeigta 2016.gadā. Atbalsta likme, ievērojot samazinājuma koeficientu, par 2014.gada periodu – 71.30 EUR par zīdītājgovi.

AM – 2015.gadā tika pieņemti 707 iesniegumi, apmaksāti 684 iesniegumi par kopējo summu 0.1 milj. EUR. Atbalsta likme, ievērojot samazinājuma koeficientu, 3.74 EUR par aitu māti.

Intervence un tirgus veicināšanas pasākumi

- **ES un valsts atbalsta programmas „Atbalsts piena produktu piegādei izglītojamiem vispārējās izglītības iestādēs” (Skolas piens)** realizācija: 2014./2015.mācību gadā programmā iesaistījās 1 037 izglītības iestādes, kas ir 71% no kopējā valsts vispārīzglītojošo un pirmsskolas izglītības iestāžu skaita. Programmas ietvaros piegādātas un apmaksātas 4 177 tonnas piena produktu. Piegādes nodrošināja 115 atbalsta pretendenti. Kopējā izmaksātā summa 3.2 milj. EUR.
- **ES un valsts atbalsta programma „Atbalsts augļu un dārzeņu piegādei skolēniem vispārējās izglītības iestādēs” (Augļi skolai):** 2014./2015.mācību gadā programmā iesaistījās 793 izglītības iestādes, kas ir 96% no kopējā valsts vispārīzglītojošo iestāžu skaita. Integrēti un bioloģiski audzētu augļu un dārzeņu piegādēm apstiprināti 267 pretendenti. Programmas ietvaros skolēniem ir izdalīti 7.1 milj. porciju (vienas porcijas svars 100 g) svaigu augļu un dārzeņu. Kopējā izmaksātā summa 1.0 milj. EUR.
- **Intervences pasākumi piena nozarē:** 2015.gadā tika uzsākts vājpiena pulvera intervences iepirkums. ES krājumos LAD iepirka 643 t vājpiena pulvera. Intervences noliktavās pārņemtas 708 tonnas produkta. Vājpiena pulvera privātā uzglabāšana nodrošināta 457 tonnām produkta.
- **Informatīvie un veicināšanas pasākumi attiecībā uz lauksaimniecības produktiem** – darbojas 2 programmas, kuras ar ES un valsts atbalstu nodrošina Latvijas bioloģiskās lauksaimniecības asociācija un Stādu audzētāju biedrība.
- **Tirgus kopējās organizācijas eksporta kompensāciju administrēšanas** ietvaros 2015.gadā ir izsniegtas 245 eksporta un 224 importa licences (labība, tās pārstrādes produkti, cukurs, sīrups, rīsi, kukurūza, svaigi un pārstrādāti augļi un dārzeņi, etilspirts u.c.). Veiktas darbības ar 222 T5 deklarācijām.
- **Atbalsts par īstenotajiem pasākumiem biškopības nacionālās programmas** ietvaros 2015.gadā izmaksāti 0.4 milj. EUR.

Citi ELGF finansētie atbalsta pasākumi

Atbalsts investīciju veicināšanai lauksaimniecībā un materiālās bāzes pilnveidošanai – mērķis ir attīstīt lauksaimniecības produktu ražošanu un lauku ekonomisko telpu, veicinot lauksaimniecības un lauku attīstības investīciju projektu īstenošanu un materiālās bāzes pilnveidošanu. 2015.gadā kopējā izmaksātā summa 8.0 milj. EUR

Atbalsts vaislas lauksaimniecības dzīvnieku ierakstīšanai ciltsgrāmatā – atbalsta mērķis ir sekmēt ciltsdarbu cūkkopības, piensaimniecības, gaļas liellopu audzēšanas, kazkopības, aitkopības un zirgkopības nozarē. 2015.gadā veikta atbalsta izmaksa 34.5 milj. EUR apmērā, ko saņēma 10 lauksaimniecības dzīvnieku audzētāju organizācijas un 4 892 saimniecības, kurās tiek veikta lauksaimniecības dzīvnieku pārraudzība.

Atbalsts piena šķirņu slaucamo govju produktivitātes datu izvērtēšanai – atbalsta mērķis ir sekmēt augstražīgu piena šķirņu slaucamo govju audzēšanu piensaimniecības nozarē, izmantojot augstvērtīgas piena šķirņu slaucamās govis, lai saglabātu un uzlabotu to genotipu un veicinātu augstvērtīgu jaundzīvnieku ataudzēšanu ganāmpulkos. 2015.gadā veikta atbalsta izmaksa 7.6 milj. EUR apmērā 8 990 saņēmējiem.

ES pagaidu ārkārtas atbalsts piena ražotājiem - lai lauksaimniekiem kompensētu izdevumus saistībā ar piena produktu importa aizliegumu uz Krieviju, 2015.gadā tika piešķirts ārkārtas atbalsts piena ražotājiem par piena daudzumu, kas piegādāts laikposmā no 01.01.2015. līdz 30.09.2015. Atbalsts tika izmaksāts 8 637 lauksaimniekiem 7.13 milj. EUR apmērā par kopējo daudzumu 610 tūkst. t (likme 11.71 EUR/t). Savukārt par piena daudzumu, kas tika piegādāts periodā no 01.08.2014. līdz 31.10.2014. atbalsts 2015.gadā tika izmaksāts 9 169 lauksaimniekiem 7.7 milj. EUR apmērā par kopējo daudzumu – 220 tūkst.t (likme 34.96 EUR/t).

ES pagaidu ārkārtas atbalsts lopkopības nozarē - lai lauksaimniekiem kompensētu izdevumus saistībā ar cūku gaļas importa aizliegumu uz Krieviju, 2015.gadā tika piešķirts ārkārtas atbalsts par sivēnmātēm. Atbalsts tika izmaksāts 188 lauksaimniekiem 0.9 milj.EUR apmērā par 24.8 tūkst. sivēnmāšu, bet atbalsts par kautuvē realizētu cūku vai eksportētu dzīvu cūku periodā no 01.01.2015. līdz 30.09.2015. tika izmaksāts 75 lauksaimniekiem 0.4 milj. EUR apmērā par 100.2 tūkst. cūku.

3.2.5. Programma Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai projektu un pasākumu īstenošana

Šīs programmas ietvaros LAD ir iesaistīts piecu budžeta apakšprogrammu realizācijā:

- Maksājumu iestādes izdevumi ELFLA projektu un pasākumu īstenošanai (2007.-2013.);
- Maksājumu iestādes izdevumi ELFLA projektu un pasākumu īstenošanai (2014-2020);
- Tehniskā palīdzība ELFLA apgūšanai (2007-2013);
- Tehniskā palīdzība ELFLA apgūšanai (2014-2020);
- Atmaksas valsts pamatbudžetā par ELFLA finansējumu (2007-2013).

Plānotie programmu rezultatīvie rādītāji ELFLA 2007.-2013. ietvaros tika sasniegti un pat būtiski pārsniegti (skat. 1.pielikumu). Apstiprināto pieteikumu skaits 1.ass ietvaros plānoto rādītāju pārsniedza vairāk kā 20 reizes (plānots – 70, sasniegts – 1 435), jo LAD izvērtēja papildus projektu pieņemšanas kārtas ietvaros iesniegtos projektus pasākumā *Meža ekonomiskās vērtības uzlabošana*. Savukārt 4.ass pasākumu ietvaros apstiprināto pieteikumu skaits plānoto rādītāju pārsniedza gandrīz 2 reizes (plānots – 80, sasniegts – 156), jo pasākumam *Vietējās attīstības stratēģijas* 2014.gada nogalē tika izsludinātas jaunas projektu pieteikumu pieņemšanas kārtas un pretendentu aktivitāte bija ļoti liela. 2015.gadā vietējās rīcības grupas varēja pieteikties uz papildus atbalstu, ja publiskā finansējuma atlikums nav pietiekams pēdējā projektu iesniegumu pieņemšanas kārtā atbilstošo

projektu apstiprināšanai. Tehniskās palīdzības ietvaros plānotais rezultatīvais rādītājs tika izpildīts par 100% – īstenotas visas 20 ieplānotās darbības.

Plānotie programmu rezultatīvie rādītāji ELFLA 2014-2020 ietvaros tika daļēji sasniegti – apstiprināto projektu iesniegumu skaits nesasniedza plānoto līmeni (plānots – 3 000, sasniegts – 1 620), jo relatīvi vēlu tika izsludinātas projektu iesniegšanas kārtas un lielākā daļa no 7 276 iesniegtajiem projektu iesniegumiem tika iesniegti 2015. gada beigās. To izvērtēšana tika pabeigta 2016. gada 1. ceturksnī. Savukārt apstiprināto platību maksājumu iesniegumu skaits par 6% pārsniedza plānoto rādītāju – LAD administrēšanas sistēma nodrošināja savlaicīgu un efektīvu pieteikumu administrēšanu (īpaši attiecībā uz elektroniskā formā iesniegtiem pieteikumiem), t.sk. tiem daudzajiem klientiem, kuri pieteicās uz jauno atbalsta pasākumu *Maksājumi apgabaliem, kuros ir dabas vai citi specifiski ierobežojumi*.

Maksājumu iestādes izdevumi ELFLA projektu un pasākumu īstenošanai 2007-2013 un 2014-2020

Apakšprogrammu ietvaros 2015.gadā tika veikti maksājumi 144.6 milj. EUR apmērā (skat. 2.pielikumu) un administrēti daudzi, savstarpēji salīdzinoši atšķirīgi atbalsta veidi:

- ELFLA projektu veida pasākumi,
- ELFLA platību veida maksājumi vides un lauku ainavas uzlabošanas pasākumiem.

ELFLA projektu veida pasākumi 2007-2013

2015.gadā LAD pabeidza administrēt ELFLA 2007-2013 perioda projektus 1.ass, 2.ass (daļēji), 3.ass un 4.ass projekta veida pasākumos. trijos pasākumos (*Atbalsts uzņēmumu radīšanai un attīstībai, Ražotāju grupas un Tūrisma aktivitāšu veicināšana*) vēl turpinājās jaunu projektu pieņemšana.

Pavisam tika iesniegti 107 projekti par kopējo attiecināmo izmaksu summu 3.8 milj. EUR, savukārt apstiprināti – 1 652 projekti par 8.0 milj. EUR (skatīt 3.tabulu). Visvairāk apstiprināto projektu (1 335 jeb 81% no kopējā skaita) un lielākais apstiprinātā publiskā finansējuma apjoms (1.5 milj. EUR jeb 30% no kopējā) bija pasākuma *Meža ekonomiskās vērtības uzlabošana* ietvaros.

3.tabula

2015.gadā iesniegto un apstiprināto projektu skaits un finansējums sadalījumā pa pasākumiem, milj. EUR

Pasākuma nosaukums	Iesniegtie projekti			Apstiprinātie projekti*		
	Skaits	Attiecināmās izmaksas	Publiskais finansējums	Skaits	Attiecināmās izmaksas	Publiskais finansējums
Arodpmācības un informācijas pasākumi	0	0	0	62	0.3	0.3
Lauku saimniecību modernizācija	0	0	0	27	2.0	1.1
Meža ekonomiskās vērtības uzlabošana	0	0	0	1 335	2.5	1.5
Lauksaimniecības produktu pievienotās vērtības radīšana	0	0	0	1	0.1	0.05
Ražotāju grupas	13	0.5	0.5	10	0.4	0.4
Atbalsts uzņēmumu radīšanai un attīstībai	92	3.1	1.3	59	1.7	0.7
Tūrisma aktivitāšu veicināšana	2	0.1	0.1	2	0.1	0.1
Konkurētspējas veicināšana vietējo attīstības stratēģiju īstenošanas teritorijā; Lauku ekonomikas dažādošana un dzīves	0	0	0	156	0.8	0.7

kvalitātes veicināšana vietējo attīstības stratēģiju īstenošanas teritorijā						
Kopā:	107	3.8	1.9	1 652	8.0	4.9

* ņemot vērā iepriekšējos gados iesniegtos pieteikumus

2015.gadā izmaksātā finansējuma apjoms sasniedza 49.0 milj. EUR kā rezultātā 2007-2013 periodā kopumā ELFLA apguve tika nodrošināta pilnā apmērā – skat attēlu.

4.tabula

2015.gadā apmaksāto projektu skaits un finansējums sadalījumā pa pasākumiem, milj. EUR

Pasākuma nosaukums	Apmaksātie projekti	
	Skaitis	Publiskais finansējums
Arodapmācības un informācijas pasākumi	103	0.4
Atbalsts jaunajiem lauksaimniekiem	4	0.1
Lauku saimniecību modernizācija	176	10.5
Meža ekonomiskās vērtības uzlabošana	1 942	2.3
Lauksaimniecības produktu pievienotās vērtības radīšana	57	9.8
Infrastruktūra, kas attiecas uz lauksaimniecības un mežsaimniecības attīstību un pielāgoša	182	12.5
Atbalsts daļēji naturālo saimniecību pārstrukturizēšanai	139	0.2
Ražotāju grupas	10	0.4
Lauksaimniecībā neizmantojamās zemes pirmreizējā apmežošana	168	0.4
Mežsaimniecības ražošanas potenciāla atjaunošana un preventīvu pasākumu ieviešana	110	1.5
Atbalsts uzņēmumu radīšanai un attīstībai	118	4.1
Tūrisma aktivitāšu veicināšana	35	1.1
Pamatpakalpojumi ekonomikai un iedzīvotājiem	3	0.8
Lauku mantojuma saglabāšana un atjaunošana	16	2.0
Konkurētspējas veicināšana vietējo attīstības stratēģiju īstenošanas teritorijā; Lauku ekonomikas dažādošana un dzīves kvalitātes veicināšana vietējo attīstības stratēģiju īstenošanas teritorijā	507	2.9
Kopā	3 570	49.0

Noraidīti tika 87 projekti par kopējo publiskā finansējuma summu 3.7 milj. EUR. Visvairāk projekti tika noraidīti pasākumā „Atbalsts uzņēmumu radīšanai un attīstībai” un “Konkurētspējas veicināšana vietējo attīstības stratēģiju īstenošanas teritorijā; Lauku ekonomikas dažādošana un dzīves kvalitātes veicināšana vietējo attīstības stratēģiju īstenošanas teritorijā” (katrā 29 projekti). Lielākais noraidīto projektu attiecināmo izmaksu īpatsvars (77% no kopējām noraidīto projektu attiecināmajām izmaksām) bija pasākumam „Lauksaimniecības produktu pievienotās vērtības radīšana” - skat. 4.tabulu.

5.tabula

2015.gadā noraidīto projektu skaits un finansējums, milj. EUR

Pasākuma nosaukums	Noraidītie projekti		
	Skaitis	Attiecināmās izmaksas	Publiskais finansējums
Arodapmācības un informācijas pasākumi	1	0.01	0.01
Lauku saimniecību modernizācija	4	0.1	0.1
Meža ekonomiskās vērtības uzlabošana	18	0.04	0.02
Lauksaimniecības produktu pievienotās vērtības radīšana	1	5.6	2.8
Ražotāju grupas	4	0.2	0.2
Atbalsts uzņēmumu radīšanai un attīstībai	29	1.2	0.5
Konkurētspējas veicināšana vietējo attīstības stratēģiju īstenošanas teritorijā	29	0.2	0.2

teritorijā; Lauku ekonomikas dažādošana un dzīves kvalitātes veicināšana vietējo attīstības stratēģiju īstenošanas teritorijā			
Kopā:	87	7.3	3.8

Galvenais projektu noraidīšanas iemesls pasākumos „Konkurētspējas veicināšana vietējo attīstības stratēģiju īstenošanas teritorijā” un „Lauku ekonomikas dažādošana un dzīves kvalitātes veicināšana vietējo attīstības stratēģiju īstenošanas teritorijā” ir finansējuma trūkums, kas saistīts ar pasākuma specifiku konkrēti sadalot finansējumu dažādām rīcībām.

Galvenie projektu noraidījuma iemesli pārējos pasākumos:

- pretendenta neatbilstība atbalsta saņemšanas nosacījumiem;
- projekta ietvaros paredzēto aktivitāšu neatbilstība atbalsta saņemšanas nosacījumiem;
- drošu finanšu vadības principu neievērošana;
- iepirkuma procedūras nosacījumu neievērošana;
- dzīvotspējas kritēriju neizpilde.

ELFLA projektu veida pasākumi 2014-2020

LAD 2014. un 2015. gadā uzsāka administrēt ELFLA 2014-2020 projektus - pavisam tika iesniegti 7 276 projekti par kopējo publiskā finansējuma summu 190.8 milj. EUR, savukārt apstiprināti – 1 718 projekti par 95.6 milj. EUR (skatīt 3.tabulu). Visvairāk apstiprināto projektu (1 240 jeb 72% no kopējā skaita), lielākais apstiprinātā publiskā finansējuma apjoms (62.1 milj. EUR jeb 65% no kopējā) un gandrīz viss izmaksātā publiskā finansējuma apjoms bija pasākuma *Atbalsts ieguldījumiem lauku saimniecībās* ietvaros (skat. 6. un 7. tabulu).

6.tabula

ELFLA 2014-2020 iesniegto un apstiprināto projektu skaits un finansējums sadalījumā pa pasākumiem, milj. EUR

Pasākuma kods	Nosaukums	Iesniegtie projekti		Apstiprinātie projekti	
		Skaits	Publiskais finansējums	Skaits	Publiskais finansējums
M04	4 Ieguldījumi materiālajos aktīvos	1 945	143,3	1 491	90,2
	4.1. Atbalsts ieguldījumiem lauku saimniecībās	1 463	78,9	1 240	62,1
	4.2. Atbalsts ieguldījumiem pārstrādē	111	19,5	58	7,4
	4.3. Atbalsts ieguldījumiem lauksaimniecības un mežsaimniecības infrastruktūras attīstībā	377	45,0	193	20,7
M05	5 Dabas katastrofās un katastrofālos notikumos cietušā lauksaimniecības ražošanas potenciāla atjaunošana un piemērotu profilaktisko pasākumu ieviešana	39	1,8	2	0,2
	5.1. Atbalsts profilaktiskajiem pasākumiem, lai mazinātu epizootiju un epifitotiju iespējamās sekas	38	1,8	2	0,2
	5.2. Atbalsts ieguldījumiem epizootiju un epifitotiju cietušo lauku saimniecību ražošanas potenciāla atjaunošanā	1	0,001	0	0,0
M06	6 Lauku saimniecību un uzņēmējdarbības attīstība	1 861	34,1	189	4,6
	6.1. Atbalsts jauniem lauksaimniekiem uzņēmējdarbības uzsākšanai	245	9,8	70	2,8
	6.3. Atbalsts uzņēmējdarbības uzsākšanai, attīstot mazās lauku saimniecības	1 616	24,2	119	1,8
M08	8 Ieguldījumi meža platību paplašināšanā un mežu dzīvotspējas uzlabošanā	3 391	11,1	0	0,0
M09	9.1. Ražotāju grupu un organizāciju izveide	2	0,3	1	0,3
M17	17.1. Ražas, dzīvnieku un augu apdrošināšanas prēmija	90	0,3	0	0,0
M19	19 Atbalsts LEADER vietējai attīstībai (SVVA — sabiedrības virzīta vietējā attīstība)	38	0,3	35	0,3
	KOPĀ	7 276	190,8	1 718	95,6

7.tabula

**2015.gadā apmaksāto projektu skaits un finansējums
sadalījumā pa pasākumiem, milj. EUR**

Pasākuma nosaukums	Apmaksātie projekti	
	Skaitis	Publiskais finansējums
Ieguldījumi materiālajos aktīvos	1 152	35.2
Ražotāju grupu un organizāciju izveide	1	0.003
Atbalsts LEADER vietējai attīstībai (SVVA — sabiedrības virzīta vietējā attīstība)	34	0.2
Kopā	1 187	35.4

ELFLA maksājumi vides un lauku ainavas uzlabošanas pasākumiem

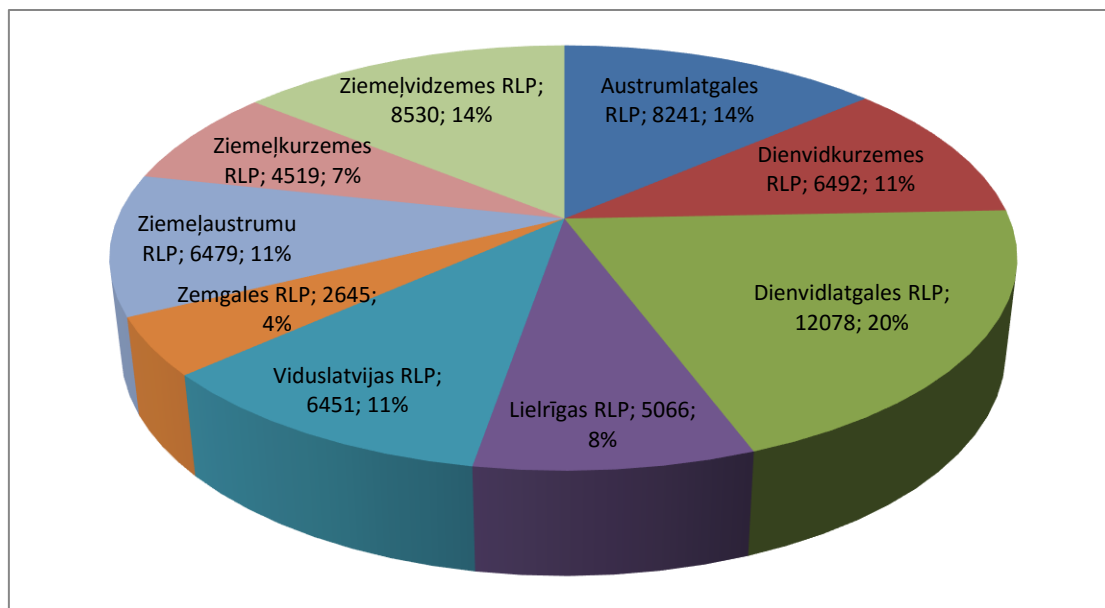
2015.gadā atbilstoši Lauku attīstības programmas 2014.-2020.gadam atbalsta saņemšanas nosacījumiem LAD administrēja atbalstus šādos pasākumos:

- *Maksājumi apgabaliem, kuros ir dabas vai citi specifiski ierobežojumi (ADSI) ietver šādas aktivitātes:*
 - *Kompensācijas maksājums par citiem apgabaliem, kuros ir ievērojami dabas ierobežojumi (ADI);*
 - *Kompensācijas maksājums par citiem apgabaliem, kurus ietekmē specifiski ierobežojumi (ASI).*
- *Agrovide un klimats, kas ietver šādas aktivitātes:*
 - *Bioloģiskās daudzveidības uzturēšana zālājos (BDUZ);*
 - *Vidi saudzējošu metožu pielietošana dārzkopībā (VSMD);*
 - *Rugāju lauks ziemas periodā (RLZP).*
- *Bioloģiskā lauksaimniecība (BLA), kas ietver šādas aktivitātes:*
 - *Maksājums, lai pārietu uz bioloģiskās lauksaimniecības praksi un metodēm (BLAJ, t.sk. BLAJ_B par bišu saimēm);*
 - *Maksājums, lai saglabātu bioloģiskās lauksaimniecības praksi un metodes (BLAV, t.sk. BLAV_B par bišu saimēm).*
- *Natura 2000 un Ūdens pamatdirektīvas maksājumi aktivitātei Kompensācijas maksājums par Natura 2000 meža teritorijām (NĪM).*

BDUZ, VSMD, RLZP un BLA aktivitātēs 2015.gadā sākās jauns saistību periods.

Lai nodrošinātu pieteikšanos ELGF un ELFLA atbalstiem, tika aktualizēta iesnieguma veidlapa *Vienotais iesniegums* 2015.gadā, kur pretendents jānorāda atbalsta veidi, par kuriem vēlas saņemt maksājumus. Viens pretendents katru gadu drīkst iesniegt tikai vienu vienotu iesniegumu. 2015.gadā 24 758 lauksaimnieki, kuri pieteicās uz ELFLA platību maksājumiem, izmantoja iespēju Vienoto iesniegumu iesniegt elektroniski, kas ir būtiski vairāk nekā 2014.gadā (9 899).

Pavisam tika saņemti 63 060 vienotie iesniegumi, no tiem 60 501 iesniegumos bija pieteikti ELFLA platību maksājumi. Visvairāk ELFLA platību maksājumu iesniegumus tradicionāli iesniedza Dienvidlatgales RLP – 20%, kurai seko Ziemeļvidzemes RLP un Austrumlatgales RLP ar 14% (2.attēls).

2.attēls. ELFLA platību maksājumu iesniegumu skaits, %

Visi iesniegumi tika izvērtēti septiņos administrēšanas posmos, pārbaudot norādīto datu un informācijas atbilstību atbalsta saņemšanas nosacījumiem un iepriekš izvirzītajām prasībām. Konstatēto pārkāpumu un neatbilstību gadījumā tika piemēroti atbalsta samazinājumi, ņemot vērā katra atbalsta veida ietvaros konstatētos pārkāpumus (t.sk. samazinājumi par platību pārdeklarāciju un novēlotu pieteikuma iesniegšanu).

ADSI atbalsta mērķis ir veicināt lauku ainavas uzturēšanu un sekmēt lauksaimniecisko darbību teritorijās, kurās tā ir apgrūtināta. Uz ADSI pasākuma aktivitātes ADI maksājumu pretendēja 57 356 atbalsta pretendenti par kopējo platību 1.5 milj. ha. ADI maksājums 2015.gadā tika veikts 41.1 milj. EUR apmērā. Savukārt uz ASI maksājumu pretendēja 1 754 atbalsta pretendenti par kopējo platību 46.8 tūkst.ha. ASI maksājums 2015.gadā tika veikts 0.7 milj. EUR apmērā.

Pasākuma *Agrovide un klimats* mērķis ir saglabāt bioloģisko daudzveidību, nepieļaujot lauku ainavas degradāciju, tādējādi nodrošinot vides resursu ilgtspējīgu izmantošanu. Pretendējot uz kādu no šī pasākuma aktivitātēm, atbalsta pretendents uzņemas daudzgadu saistības par katru konkrētajai aktivitātei pieteikto platības vienību, sākot ar pirmo maksājuma apstiprināšanas gadu.

- **BDUZ** aktivitātes īstenošanas vieta ir visā Latvijas teritorijā apsektie bioloģiski vērtīgie zālāji un Dabas aizsardzības pārvaldes apstiprinātie Eiropas nozīmes zālāju biotopi un putnu dzīvotnes. BDUZ aktivitātes mērķis ir uzturēt no lauksaimnieciskās darbības atkarīgos bioloģiski vērtīgos zālājus, nodrošinot tiem atbilstošu apsaimniekošanu. BDUZ aktivitātes ietvaros pieteicās 4 349 atbalsta pretendenti. Kopējā platība 33.4 tūkst.ha. 2015.gada atbalstu izmaksās 2016.gadā.
- **VSMD** aktivitātes ietvaros ir paredzēts atbalstīt lauksaimniekus, kuri dārzkopības produktu audzēšanā, pielieto dažādus papildus vidi saudzējošas metodes dārzkopībā un aizsardzības pasākumus, ar mērķi samazināt ar augu aizsardzības līdzekļu lietošanu saistīto risku cilvēku un dzīvnieku veselībai un to ietekmi uz vidi. VSMD aktivitātes ietvaros pieteicās 379 atbalsta pretendenti. Kopējā platība 4.8 tūkst. ha. 2015.gada atbalsts izmaksās 0.55 milj. EUR apmērā.
- **RLZP** mērķis ir veicināt augsnes virskārtas aizsardzību pret augsnes degradācijas procesiem, eroziju, saglabājot augsnē organiskās vielas un samazinot barības vielu noteci, kas palielina augsnes buferjspēju. RLZP ietvaros pieteicās 1594 atbalsta pretendenti. Kopējā platība 70.1 tūkst. ha. 2015.gada atbalstu izmaksās 2016.gadā.

BLA mērķis ir saglabāt un attīstīt bioloģiskās lauksaimniecības produkcijas ražošanu, veicinot bioloģiskās lauksaimniecības metožu pielietošanu apsaimniekotajās LIZ platībās. Piesakoties BLA pasākuma aktivitātēs, atbalsta pretendents uzņemas daudzgadu saistības. Kopā pasākumā pieteicās 3 806 atbalsta pretendenti ar kopējo platību 226.1 tūkst. ha. Atbalstu BLA pasākuma aktivitātēs izmaksās 2016.gadā. **BLAJ** atbalsts paredzēts lauksaimniekiem, kuriem līdz šim nav pieredzes bioloģiskās lauksaimniecības saimniekošanas sistēmā, savukārt **BLAJ_B** atbalsts paredzēts lauksaimniekiem, kuru saimniecībā ir bioloģiski sertificētu bišu saimes. BLAJ ietvaros pieteicās 662 atbalsta pretendenti, kopējā platība 33.6 tūkst.ha, kā arī 50 pieteicās uz BLAJ_B par bišu saimēm. Aktivitātes **BLAV** atbalsts paredzēts lauksaimniekiem, kuriem jau ir pieredze bioloģiskās lauksaimniecības saimniekošanā – uz to pieteicās 2 910 atbalsta pretendenti, kopējā platība 192.3 tūkst. ha, kā arī 265 pieteicās uz **BLAV_B** par bišu saimēm.

NĪM maksājums paredzēts par NATURA 2000 teritorijām, kurās ir noteikti saimnieciskās darbības ierobežojumi. Uz to pieteicās 2 690 atbalsta pretendenti. Kopējā platība 42.3 tūkst. ha.

2015.gadā tika pabeigta 2014.gadā pieprasīto atbalstu izmaksa saistībā ar iepriekšējo plānošanas periodu:

- *Bioloģiskās lauksaimniecības attīstība* – 3.6 milj.EUR;
- *Bioloģiskās daudzveidības uzturēšana zālājos* – 3.8 milj.EUR;
- *Integrētās dārzkopības ieviešana un veicināšana* – 0.06 milj. EUR
- *Rugāju lauks ziemas periodā* – 4.4 milj.EUR;
- *Natura 2000 maksājumi un maksājumi, kas saistīti ar Direktīvu 2000/60/EK* – 0.9 milj.EUR;
- *Natura 2000 maksājumi (meža īpašniekiem)* – 2.6 milj.EUR;
- *Maksājumi lauksaimniekiem par nelabvēlīgiem dabas apstākļiem teritorijās, kas nav kalnu teritorijas* – 9.2 milj. EUR.

Apakšprogramma Tehniskā palīdzība ELFLA apgūšanai (2007-2013)

Apakšprogrammas darbības mērķis ir nodrošināt ELFLA Tehniskās palīdzības pasākumu īstenošanu. 2015.gadā izdevumu apjoms samazinājās līdz 0.4 milj. EUR, kas saistīts ar to, ka 31.12.2015. slēdzās 2007-2013 plānošanas periods un lielākā daļa pasākumu jau bija īstenoti (skat. 2.pielikumu). Finansējums izmaksāts atbilstīgi apstiprinātajiem projektiem. Programmas ietvaros veiktie izdevumi saistīti ar iestādes darbības uzturēšanas izdevumiem un kapitālajiem izdevumiem valsts deleģēto funkciju izpildes nodrošināšanai.

Apakšprogramma Tehniskā palīdzība ELFLA apgūšanai (2014– 2020)

Apakšprogrammas darbības mērķis ir nodrošināt ELFLA Tehniskās palīdzības pasākumu īstenošanu 2014.-2020.gada plānošanas periodā. 2015. gadā izdevumu apjoms sasniedza 5.3 milj. EUR (skat. 2. pielikumu). Finansējums izmaksāts atbilstoši apstiprinātajiem projektiem. Programmas ietvaros veikti izdevumi, kuri saistīti ar iestādes darbības uzturēšanas izdevumiem un kapitālajiem izdevumiem valsts deleģēto funkciju izpildes nodrošināšanai.

Apakšprogramma Atmaksas valsts pamatbudžetā par ELFLA finansējumu (2007-2013)

Apakšprogrammas darbības mērķis ir nodrošināt atmaksas veikšanu valsts pamatbudžetā 2007.-2013.gada plānošanas periodā. Atbilstoši MK 2009.gada 14.jūlija noteikumiem Nr. 783 *Kārtība, kādā piešķir valsts un Eiropas Savienības atbalstu lauku un zivsaimniecības attīstībai*, ES un valsts budžeta finansējuma pārskaitīšana valsts budžeta ieņēmumos jānodrošina, ja atbalsta saņēmējs pirms tam ir saņēmis valsts budžeta finansējumu projekta īstenošanai. 2015.gadā valsts budžeta ieņēmumos pārskaitīts ELFLA finansējums 20.2 milj. EUR (skat. 2.pielikumu).

3.2.6. Programma Eiropas Zivsaimniecības fonda projektu un pasākumu īstenošana

Šīs programmas ietvaros LAD ir iesaistīts piecu budžeta apakšprogrammu realizācijā:

- *Maksājumu iestādes izdevumi EZF projektu un pasākumu īstenošanai;*
- *Maksājumu iestādes izdevumi EJZF projektu un pasākumu īstenošanai*
- *Tehniskā palīdzība EZF apgūšanai;*
- *Tehniskā palīdzība EJZF apgūšanai;*
- *Atmaksas valsts pamatbudžetā par EZF finansējumu*

Visi nozīmīgākie LAD kompetencē esošie programmu rezultatīvie rādītāji ir sasniegti un pārsniegti (skat. 1.pielikumu) – tika atbalstīti 26 zivju apstrādes uzņēmumi (izpilde 650% no plānotā apjoma). Būtiskais pārsniegums izveidojās tāpēc, ka daudzi uzņēmumi veica grozījumus projektu īstenošanas termiņos – sākotnēji plānotā 2014. gada vietā projektus īstenošana un apmaksa veikta 2015. gadā. Savukārt akvakultūras uzņēmumu darbībā bija vērojama pretēja tendence – daudzi projekti tika īstenoti un apmaksāti ātrāk nekā sākotnēji plānots, piemēram, 2014. gadā šī rādītāja izpilde bija 127%, bet 2015. gadā – 29%. Latvijas Nacionālās zivsaimniecības datu vākšanas programmas ietvaros tika veikti visi 5 ieplānotie zinātniskie reisi Baltijas jūras līcī. Zivsaimniecības datu vākšanas ietvaros tika sagatavoti 18 ziņojumi par zivju resursu bioloģiskajiem un zivsaimniecības ekoloģiskajiem rādītājiem, tai skaitā zvejas floti un nozvejām (izpilde 120% no plānotā apjoma). Tehniskās palīdzības ietvaros plānotais rezultatīvais rādītājs tika izpildīts par 100% – īstenotas visas 14 ieplānotās darbības.

Apakšprogramma Maksājumu iestādes izdevumi EZF projektu un pasākumu īstenošanai (2007-2013)

Apakšprogrammas darbības mērķi ir:

- zvejniecības kā konkurētspējīgas un stabilas zivsaimniecības jomas attīstība, uzlabojot zvejas flotes ekonomisko dzīvotspēju un sabalansējot tās kapacitāti ar Latvijai pieejamiem zivju resursiem;
- veicināt videi draudzīgas akvakultūras produkcijas audzēšanu, kas nodrošina akvakultūras uzņēmējdarbības attīstību un iekšējo ūdeņu zivju resursu ilgtspējīgas izmantošanas iespējas, kā arī tehnoloģiski modernu, konkurētspējīgu, ar izglītotu darbaspēku nodrošinātu zivju apstrādes uzņēmumu attīstību kvalitatīvas, drošas un augstas pievienotās vērtības produkcijas ražošanai saskaņā ar ES iekšējā un ārējā tirgus prasībām;
- zivsaimniecības nozares ilgtspējīga attīstība un tās ekonomiskās efektivitātes palielināšana, atbalstot kopējas ieinteresētības pasākumus, kurās ieviešanas rezultāts ir nozīmīgs un pieejams plašam zivsaimniecības nozares pārstāvju lokam un kuri sekmē Kopējās Zivsaimniecības politikas mērķu sasniegšanu;
- ilgtspējīgi attīstīt un uzlabot dzīves kvalitāti ar zivsaimniecību saistītajos reģionos, veicināt nodarbinātības, konkurētspējas, dzimumu līdztiesības attīstību, kā arī inovāciju ieviešanu, reģionālo un starptautisko sadarbību.

2015.gadā turpinājās EZF projektu administrēšana – tika iesniegti 35 projekti (publiskā finansējuma apjoms 2,04 milj. EUR), apstiprināti – 98 projekti (18,7 milj. EUR). Pirmajos trijos EZF prioritārajos virzienos bija izsludinātas 3 projektu pieņemšanas kārtas un nodrošināta projektu administrēšana 3 pasākumos, savukārt ceturtajā prioritārajā virzienā tika izsludinātas 3 projektu pieņemšanas kārtas un nodrošināta projektu administrēšana (skat. 8.tabulu).

8.tabula

EZF ietvaros administrēto projektu skaits un publiskais finansējums 2015.gadā

Atbalsta pasākumi	Iesniegtie projekti		Apstiprinātie projekti*		Noraidītie projekti*		Apmaksātie projekti*		Atsauktie projekti*	
	Skaits	milj. EUR	Skaits	milj. EUR	Skaits	milj. EUR	Skaits	milj. EUR	Skaits	milj. EUR
Zvejas aktivitāšu pilnīga pārtraukšana	0	0	11	0,5	9	04	11	0,5	0	0
Investīcijas zvejas kuģu ierīcēs un zvejas rīku selektivitāte	0	0	2	0,1	0	0	11	0,2	1	0,04
Sociāli ekonomiskie pasākumi	18	0,3	14	0,2	4	0,1	14	0,2	0	0
Investīcijas akvakultūras uzņēmumos	0	0	0	0	0	0	6	0,8	0	0
Zvejas un akvakultūras produktu apstrāde	0	0	26	14,0	1	0,2	48	15,5	4	0,4
Investīcijas ražošanas, pārstrādes vai mārketinga iekārtās un infrastruktūrā	9	1,4	15	2,8	0	0	17	2,8	1	0,03
Investīcijas zvejas ostās un zivju izkraušanas vietās	0	0	0	0	0	0	5	1,6	0	0
Jaunu noieta tirgu sekmēšana un reklāmas kampaņas	2	0,3	7	0,8	0	0	8	0,9	0	0
Teritoriju attīstības stratēģiju īstenošana	5	0,04	23	0,3	7	0,04	121	1,15	0	0
VRG darbības nodrošināšana, prasmju apguve, teritoriju aktivizēšana	0	0	0	0	0	0	23	0,02	0	0
Kopā	34	2,04	98	18,7	21	4,34	264	23,67	6	0,47

* ņemot vērā iepriekšējos gados iesniegtos pieteikumus

2015.gadā EZF ietvaros pilnībā vai daļēji apmaksāti 264 projekti par kopējo publiskā finansējuma summu 23,67 milj. EUR. Visvairāk līdzekļu tika izmaksāti pasākumos *Zvejas un akvakultūras produktu apstrāde* un *Investīcijas ražošanas, pārstrādes vai mārketinga iekārtās un infrastruktūrā* – attiecīgi 15,5 milj. EUR un 2,8 milj. EUR (jeb 77% no kopējā apjoma). Tas saistāms ar vispārējās ekonomiskās situācijas uzlabošanu un apstiprināto projektu savlaicīgu vai pat pirmstermiņa realizāciju. Jāatzīmē, ka vairākos pasākumos izmaksas ir bijušas ļoti mazas vai nav bijušas vispār, ņemot vērā to, ka attiecīgajos pasākumos samazinājies īstenošanā esošo projektu skaits un jaunas projektu iesniegumu iesniegšanas kārtas vairs netiek sludinātas.

Pasākuma *VRG darbības nodrošināšana, prasmju apguve, teritoriju aktivizēšana* ietvaros 2015.gadā 23 VRG iesniedza 92 pārskatus par projektos plānoto aktivitāšu īstenošanu. Pasākuma ietvaros ir atbalstīta VRG darbības nodrošināšana, kas nepieciešama vietējās attīstības stratēģijas sekmīgai īstenošanai. Ir atbalstītas arī apmācības VRG un potenciālajiem projektu iesniedzējiem, kā arī publicitātes un teritorijas aktivizēšanas pasākumi.

Apakšprogramma Maksājumu iestādes izdevumi EJZF projektu un pasākumu īstenošanai (2014-2020)

Apakšprogrammas darbības mērķi ir:

- veicināt vides ziņā ilgtspējīgu, resursu ziņā efektīvu, inovatīvu, konkurētspējīgu un uz zināšanām balstītu zvejniecību akvakultūru;
- sekmēt KZP īstenošanu;

- palielināt nodarbinātību un teritoriālo kohēziju;
- veicināt tirdzniecību un apstrādi;
- veicināt IJP īstenošanu

2015. gadā tika uzsākta vairāku jaunu pasākumu administrēšana, kā rezultātā tika izsludinātas 11 projektu pieteikumu pieņemšanas kārtas 10 pasākumos. Kopā tika iesniegti 81 projektu pieteikumi ar kopējo publisko finansējumu EUR 25,4 milj. EUR. Apstiprināti tika 39 projekta pieteikumi ar kopējo publisko finansējumu EUR 9,3 milj. EUR (skat. 9.tabulu).

9.tabula

EJZF ietvaros administrēto projektu skaits un publiskais finansējums 2015.gadā

Atbalsta pasākumi	Iesniegtie projekti		Apstiprinātie projekti*		Noraidītie projekti*		Apmaksātie projekti*		Atsauktie projekti*	
	Skaits	milj. EUR	Skaits	milj. EUR	Skaits	milj. EUR	Skaits	milj. EUR	Skaits	milj. EUR
Zvejas kuģu sadalīšana	5	1,3	0	0	0	0	0	0	0	0
Pievienotā vērtība, produktu kvalitāte un nevēlamu nozveju izmantošana	4	4,9	0	0	3	2,7	0	0	0	0
Zvejas ostas un izkraušanas vietas	5	5,2	2	2,8	3	2,3	0	0	0	0
Produktīvi ieguldījumi akvakultūrā	15	6,3	0	0	5	1,05	0	0	2	1,1
Akvakultūra, kas nodrošina vides pakalpojumus	21	1,2	30	5,1	2	0,1	24	1,1	3	0,1
Kontrole un izpilde	3	0,5	0	0	0	0	0	0	2	0,3
Datu vākšana	2	1,0	2	1,0	0	0	1	0,4	0	0
Ražošanas un tirdzniecības plāni	3	0,3	3	0,3	0	0	3	0,3	0	0
Zvejas produktu uzglabāšanas atbalsts	2	0,1	1	0,04	0	0	0	0	0	0
Tirdzniecības pasākumi	2	0,1	1	0,04	0	0	0	0	0	0
Zvejas un akvakultūras produktu apstrāde	19	4,5	0	0	0	0	0	0	0	0
Kopā	81	25,4	39	9,3	13	6,1	28	1,8	7	1,5

* ņemot vērā iepriekšējos gados iesniegtos pieteikumus

2015.gadā EJZF ietvaros pilnībā vai daļēji apmaksāti 28 projekti par kopējo publiskā finansējuma summu 1,8 milj. EUR. Visvairāk projektu (24) un līdzekļu (1.1 milj. EUR) tika izmaksāts pasākuma *Akvakultūra, kas nodrošina vides pakalpojumus* ietvaros (attiecīgi 86% un 61% no kopējā apjoma).

Pasākuma *Sabiedrības virzītas vietējās attīstības stratēģiju īstenošana* ietvaros tika apstiprinātas 6 VRG, kuras bija tiesīgas izstrādāt vietējo attīstības stratēģiju.

Apakšprogramma Tehniskā palīdzība EZF apgūšanai (2007-2013)

Apakšprogrammas mērķis ir nodrošināt EZF Tehniskās palīdzības pasākumu īstenošanu, atbalstot Rīcības programmas efektīvu un drošu vadību, ieviešanu, uzraudzību, izvērtēšanu un kontroli, kā arī vietējo zivsaimniecības grupu sadarbības tīkla izveidošanu. 2015.gadā izdevumu apjoms samazinājās līdz 0.04 milj. EUR, kas saistīts ar 2007-2013 plānošanas perioda noslēgumu (skat. 2.pielikumu). Finansējums izmaksāts atbilstoši apstiprinātajiem projektiem. Programmas ietvaros veikti izdevumi, kuri saistīti ar iestādes darbības uzturēšanas izdevumiem un kapitālajiem izdevumiem valsts deleģēto funkciju izpildes nodrošināšanai.

Apakšprogramma Tehniskā palīdzība Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fonda apgūšanai (2014–2020)

Apakšprogrammas mērķis ir nodrošināt EJZF Tehniskās palīdzības pasākumu īstenošanu, atbalstot Rīcības programmas efektīvu un drošu vadību, ieviešanu, uzraudzību, izvērtēšanu un kontroli, kā arī vietējo zivsaimniecības grupu sadarbības tīkla izveidošanu 2014.-2020.gada plānošanas periodā. 2015. gadā izdevumu apjoms sasniedza 0.4 milj. EUR (skat. 2. pielikumu). Finansējums izmaksāts atbilstoši apstiprinātajiem projektiem. Programmas ietvaros veikti izdevumi, kuri saistīti ar iestādes darbības uzturēšanas izdevumiem un kapitālajiem izdevumiem valsts deleģēto funkciju izpildes nodrošināšanai.

Apakšprogramma Atmaksas valsts pamatbudžetā par EZF finansējumu (2007-2013)

Apakšprogrammas darbības mērķis ir nodrošināt atmaksas veikšanu valsts pamatbudžetā 2007.-2013.gada plānošanas periodā. Atbilstoši MK 2009.gada 14.jūlija noteikumiem Nr. 783 *Kārtība, kādā piešķir valsts un Eiropas Savienības atbalstu lauku un zivsaimniecības attīstībai*, ES un valsts budžeta finansējuma pārskaitīšana valsts budžeta ieņēmumos jānodrošina, ja pretendents pirms tam ir saņēmis valsts budžeta finansējumu projekta īstenošanai. 2015.gadā valsts budžeta ieņēmumos pārskaitīts finansējums 1.2 milj. EUR (skat. 2.pielikumu).

3.2.7. Programma *Līdzekļu neparedzētiem gadījumiem izlietojums*

2015.gadā programmas ietvaros finansējums izlietots 0.4 milj. EUR apmērā (skat. 2.pielikumu). Tika nodrošinātas:

- kompensāciju izmaksas dzīvnieku īpašniekiem par Āfrikas cūku mēra izplatīšanās ierobežošanu – 0.35 milj. EUR;
- kompensāciju izmaksas dzīvnieku īpašniekiem par zaudējumiem, kas radušies valsts uzraudzībā esošās dzīvnieku infekcijas slimības vai epizootijas apkarošanas laikā – 0.04 milj. EUR.

4. ĪSTENOTĀS JAUNĀS POLITIKAS INICIATĪVAS

LAD pieteikumu par jaunās politikas iniciatīvām (JPI) ZM iesniedza 2013.gadā, plānojot JPI izdevumus laika periodam 2014.-2016.gadiem. Ministru kabinets, izskatot jaunās politikas iniciatīvu (JPI) pasākumu pieteikumus, t.i., pasākumus, kas atbilst nacionālajam attīstības plānam un citiem attīstības plānošanas dokumentiem, apstiprināja finansējumu LAD JPI "Kopējās lauksaimniecības politikas ES 2014-2020 reformas ieviešana" īstenošanai. 2015.gadā LAD JPI bija plānotas budžeta apakšprogrammā 21.02.00 "Sabiedriskā finansējuma administrēšana un valsts uzraudzība lauksaimniecībā" 782 386 EUR. Plānotais JPI finansējums 2015.gadam ir sekmīgi apgūts. No JPI līdzekļiem pamatā ir segtas Kopējās lauksaimniecības politikas (KLP) reformas jauno nosacījumu ieviešanai nepieciešamās izmaiņas LAD informācijas sistēmās.

5. LAD VEIKTIE UN PASŪTĪTIE PĒTĪJUMI

ES un valsts atbalsta pasākumu ieviešanas izvērtēšanai nepieciešamos pētījumus organizē ZM, Finanšu ministrija un EK. LAD savas kompetences ietvaros sniedz pētījumiem nepieciešamo informāciju.

6. SADARBĪBAS PARTNERU FINANSĒTO PROGRAMMU UN ĀRVALSTU IEGULDĪJUMU PROGRAMMU IETVAROS ĪSTENOTO PROJEKTU SASNIEGTIE REZULTĀTI UN LĪDZEKĻU IZLIETOJUMS

2015.gadā LAD netika īstenotas sadarbības partneru un ārvalstu ieguldījumu programmas.

7. PĀRSKATS PAR LAD VADĪBAS UN DARBĪBAS UZLABOŠANAS SISTĒMĀM EFEKTĪVAS DARBĪBAS NODROŠINĀŠANAI

Iekšējās kontroles sistēma ir LAD vadības pieņemtais rīcības plāns, kā arī visas metodes un procedūras, kas nodrošina pastāvīgu, ekonomisku, efektīvu un lietderīgu iestādes darbību LAD mērķu sasniegšanai. LAD vadības sistēmas ir izstrādātas, balstoties uz COSO modeli, kuru izmanto vadības un funkcionālo procesu pašnovērtēšanai un pārvaldības ticamības deklarācijas sagatavošanai.

Pārskata gadā turpināta LAD pārvaldības pilnveidošana informācijas drošības, kvalitātes un risku vadības, un iekšējā audita jomās. Pilnveidoti LAD mērķi un sasniedzamie rādītāji, identificēti un novērtēti riski, pārskatīti kvalitātes vadības procesi un veikta vadības kontroļu testēšana pārvaldības ticamības deklarācijas sagatavošanai. LAD darbība padarīta rezultatīvāka un efektīvāka, fokusējoties uz stratēģisko mērķu sasniegšanu, t.sk. maksājumu aģentūras akreditācijas prasību izpilde, maksājumu pareizība un klientu apmierinātības pieaugums.

Ikdienas līmenī LAD vadība ir ieviesusi un īsteno virkni uzraudzības pasākumu, piemēram, virskontroles, kā arī RLP darba uzraudzību. Notiek RLP darba metodiskā vadība, tiek organizētas apmācības un notiek informācijas aprīte.

Viens no vadības uzraudzības nodrošināšanas instrumentiem ir Audita departaments, kura galvenais uzdevums ir, pamatojoties uz auditiem, kas veikti saskaņā ar Starptautiskajiem iekšējā audita profesionālās prakses standartiem un apstiprinātajiem plāniem, sniegt LAD direktoram neatkarīgu un objektīvu vērtējumu par iekšējās kontroles sistēmas kvalitāti, efektivitāti un atbilstību LAD izvirzīto mērķu sasniegšanai.

Audita departaments pārskata gadā ir iesniedzis vadībai 18 audita ziņojumus, t.sk. veikti 14 sistēmu iekšējie auditi un 4 specifisko sistēmu iekšējie auditi un pašnovērtējumi. Iekšējās kontroles sistēmas uzlabošanai un tās efektivitātes celšanai auditori ir snieguši 30 ieteikumus. Līdz 2015.gada beigām ir ieviesti 95% no apstiprinātajiem ieteikumiem, kuriem iestāties ieviešanas termiņš.

Ieteikumu ieviešanas uzraudzības procesa pilnveidošanai 2015.gadā Audita departaments ir ieviesis jaunu projektu vadības rīku „Audita informācijas sistēma” (AIS) uz bezmaksas lietojumprogrammas “Redmine” bāzes.

Audita departaments dažādām LAD struktūrvienībām sniedzis 57 konsultatīvus pakalpojumus (kopā 321 diena).

Papildus iekšējo auditu veikšanai Audita departaments, kā Revīzijas iestādes struktūra, veicis 49 EZF darbību revīzijas pie atbalsta saņēmēja. Departaments veicis arī 51 ELFLA projektu *ex-post* pārbaudes pie atbalsta pretendentiem un 3 ELGF sistēmā ietilpstošo darījumu padziļinātās pārbaudes, atbilstoši regulas Nr.1306/2013 prasībām.

ES fondu sistēmu auditu gaitā un pārbaudēs pie finansējuma saņēmējiem tika veiktas projektu iesniegumu visaptverošas pārbaudes visos administrēšanas posmos. Veikto auditu un pārbaudēs pie finansējuma saņēmējiem rezultātā ir konstatēts, ka būtiskajos aspektos auditētajās jomās iekšējā kontroles sistēma ir izveidota atbilstoši galvenajiem akreditācijas kritērijiem un spēj nodrošināt Latvijas un ES finansiālo interešu aizsardzību.

Audita departaments 2015.gadā koordinēja sešus Eiropas Komisijas auditus saistībā ar ELGF, ELFLA un EZF fondu administrēšanu. Četri no šiem auditiem ir slēgti bez atradumiem un finanšu korekcijām. Tika koordinēti Eiropas Revīzijas palātas, Valsts kontroles un Zemkopības ministrijas informācijas pieprasījumi, kā arī KPMG 2015.finanšu gada sertifikācija. Eiropas Komisijai tika sagatavots un nosūtīts Nacionālais rīcību plāns par kļūdu īpatsvara mazināšanu. Ārējo auditu ieteikumi lielākoties ir ieviesti, atsevišķi ieteikumi ir procesā, daļēji ieviesti vai ieviešanas termiņš vēl nav iestājies.

Pārskata periodā veikta kvalitātes vadības sistēmas un risku vadības sistēmas uzturēšana un pilnveidošana, nodrošināti pārvaldības deklarācijas, koordinācijas un ieteikumu vadības sistēmas procesi.

8. PERSONĀLS

Viens no būtiskākajiem LAD uzdevumiem ir ilgtermiņā piesaistīt profesionālus un uz darba rezultātu orientētus darbiniekus, lai īstenotu LAD misiju – atbalstīt Latvijas lauku attīstību, godprātīgi administrējot ES un valsts finansējumu, ievērojot LAD definētās vērtības un nodrošinot mērķtiecīgu uzdevumu izpildi.

Lai nodrošinātu sistēmas efektīvu funkcionēšanu, LAD tiek īstenota personāla politika, kuras mērķis ir nodrošināt visus procesus, kas attiecas uz darbu ar cilvēkresursiem (t.sk. plānošana, atlase, attīstība, apmācība, u.c.). Personāla politika tiek īstenota atbilstoši akreditācijas kritērijiem.

2015.gadā LAD kopējais vidējais faktiski nodarbināto skaits bija 753, no kuriem 660 ierēdņi un 93 darbinieki.

2015.gada 31.decembrī LAD bija 783 amatu vietas, no kurām 263 CS un 520 RLP. 2015.gada 31. decembrī LAD strādāja 73% sieviešu un 27% vīriešu

2015.gadā LAD personāla rotācijas koeficients bija 13%, personāla atjaunošanās koeficients – 7,6%, kas norāda uz klāt pienākušo jauno personālu. Kopumā 2015. gadā LAD tika pieņemti 57 darbinieki. Pārcelti citā amatā 72 nodarbinātie, veidojot horizontālu vai vertikālu karjeru. Personāla aiziešanas koeficients 2015.gadā bija 5,6% – atbrīvoti 42 darbinieki. Galvenie aiziešanas iemesli – labāks darba piedāvājums, atalgojums, dzīvesvietas maiņa (gan Latvijas Republikas ietvaros, gan ārpus Latvijas Republikas), kā arī pensijas vecuma sasniegšana. Pēc LAD iniciatīvas tiek atbrīvoti darbinieki, ja darbinieks bijis pieņemts uz noteiktu laiku. Kopumā LAD personāla „kustību” var raksturot kā pozitīvu.

Lielākais nodarbināto vidējais nostrādāto gadu skaits LAD gan CS, gan RLP 2015.gadā bija 10-12 gadi. (skat. 10. tabulu).

10.tabula

LAD nodarbināto procentuālais sadalījums pēc nostrādātajiem gadiem LAD (situācija 31.12.2015.)

Gadi	CS	RLP
Līdz 1 gadam	11%	6%
1-3 gadi	23%	11%
4-6 gadi	10%	8%
7-9 gadi	21%	25%
10-12 gadi	26%	32%
13-15 gadi	6%	16%
16 un vairāk gadi	3%	2%

Nodarbināto vidējais vecums LAD 2015.gadā bija 42 gadi. Lielākais nodarbināto skaits CS un RLP bija vecumā no 30 līdz 39 gadiem – attiecīgi 56% un 32% (skat. 11. tabulu).

11. tabula

LAD nodarbināto procentuālais sadalījums pa vecuma grupām (situācija 31.12.2015.)

Gadi	CS	RLP
20 – 29 gadi	16%	6%
30 – 39 gadi	56%	32%
40 – 49 gadi	15%	26%
50 – 59 gadi	9%	28%
60 un vairāk gadi	4%	8%

Vidēji 97% LAD darbinieku ir augstākā izglītība. CS otrā līmeņa profesionālā augstākā izglītība vai bakalaura grāds ir 49% nodarbināto, savukārt, maģistra grāds –47% nodarbināto (RLP attiecīgi 66% un 30%) (skat. 12. tabulu).

12. tabula

LAD nodarbināto izglītības līmenis (situācija 31.12.2015.)

Izglītība	CS	RLP
Doktora grāds	1%	1%
Maģistra grāds	47%	30%
Augstākā izglītība (otrā līmeņa profesionālā augstākā izglītība vai bakalaura grāds)	49%	66%
Augstākā izglītība (pirmā līmeņa profesionālā augstākā izglītība)	1%	1%
Vidējā izglītība (vispārējā vidējā izglītība, profesionālā vidējā izglītība)	2%	2%

2015.gadā 14 LAD darbinieki ir pabeiguši augstāko izglītības iestādi, no tiem 7 ieguvuši bakalaura grādu, 4 maģistra grādu un 3 darbinieki ieguvuši pirmā līmeņa augstāko izglītību.

2015.gadā izsludināti 61 konkurss uz vakantajām amata vietām, saņemti 951 pieteikumi, vidējais pretendentu skaits uz vienu konkursu – 16 kandidāti.

Lai nodrošinātu efektīvu izvirzīto uzdevumu veikšanu un mērķu sasniegšanu, LAD regulāri sekmē darbinieku profesionālo zināšanu pilnveidošanu. LAD ir izveidots Mācību centrs, tā mērķis ir celt LAD darbinieku profesionalitāti un uzlabot apmācību procesu iestādē un tā uzdevums ir nodrošināt efektīvu mācību organizēšanu LAD darbiniekiem, piesaistot gan iekšējos, gan ārējos resursus. Mācību centrs nav patstāvīga struktūrvienība, to pārstāv darbinieku grupa no dažādām struktūrvienībām. LAD darbinieku apmācība tiek organizēta, izmantojot ārējās un iekšējās mācības, atbalstot dalību vietējā un starptautiskā līmeņa mācībās, kā arī pieredzes apmaiņas pasākumos un darba grupās.

2015.gadā LAD IR ieviesa Jauno darbinieku adaptācijas programmu, kuras ietvaros norisinās jauno darbinieku un darbinieku, kuri atgriezās no ilgstošas prombūtnes apmācība un to vada LAD darbinieki jeb iekšējie lektori.

2015.gadā LAD darbinieki ir apguvuši 47 dažādus kursus, piemēram, par šādām tēmām: *Saskarsme ar krīzes stāvoklī nonākušām problemātiskām un agresīvām personām* (apmācīti 78% darbinieku); *Laika menedžments - kā izpildīt vairāk un samazināt stresu* (apmācīti 62% darbinieku); *Lietišķā rakstība* (apmācīti 57% darbinieku); *Efektivitātes pilnveidošana darbā ar Microsoft Excel* (apmācīti 21% darbinieku); *Mašīnietārtu CE marķēšana* (apmācīti 14% darbinieku); *Saskarsme ar klientu, t.sk. telefonsaruna ar klientu nestandarta situācijās* (apmācīti 6% darbinieku); *Mācības krāpšanas novēršanas jomā, t.sk. krāpšanās gadījumu; Lietišķā etiķete, t.sk. biznesa sarunu (small talk) veidošana starptautiskā vidē; Veiksmīga uzstāšanās - prezentācijas un argumentācijas prasmes pilnveidošana, darbs ar balsi; Ietekmēšanas prasmju pilnveidošana; u.c.*

Savukārt, lai nodrošinātu darba aizsardzības un ugunsdrošības prasību ievērošanu LAD, 2015.gadā darbiniekiem tika organizētas mācības ar izspēles elementiem: *Ugunsgrēks - rīcība iespējamās krīzes situācijā (t.sk. rīcība ugunsgrēka gadījumā konkrētā objektā - reģionālajās lauksaimniecības pārvaldēs)*, kā rezultātā 94% darbinieki guva priekšstatu kā rīkoties, ja objektā ir krīzes situācija, piemēram, ugunsgrēks.

Lai darbinieki celtu savu kvalifikāciju un iegūtu noderīgu pieredzi LAD darbības optimizēšanai, LAD darbinieki 2015.gadā piedalījušies starptautiskā līmeņa mācībās, pieredzes apmaiņas pasākumos un darba grupās Beļģijā, Polijā, Luksemburgā, Vācijā, Spānijā, Grieķijā, Igaunijā, Lietuvā, Austrijā, ASV, Kolumbijā, Turcijā, Itālijā, Somijā, Dānijā.

9. KOMUNIKĀCIJA AR SABIEDRĪBU

9.1. Sabiedrības informēšanas un izglītošanas pasākumi

2015.gadā LAD mērķtiecīgi izmantoja dažādus kanālus un formas, lai sniegtu aktuālo informāciju LAD klientiem un sabiedrībai kopumā par LAD darba aktualitātēm sniegto atbalstu laukiem, lauksaimniecībai, mežsaimniecībai un zivsaimniecībai.

Nacionālajā un reģionālajā presē tika publicēta LAD sagatavotā informācija par LAD aktualitātēm, lai precīzi skaidrotu tās klientiem. Tika sagatavotas 37 preses relīzes, sniegta informācija pēc žurnālistu pieprasījuma. Par aktuālākajām norisēm ELGF, ELFLA un EJZF finansējuma apgušanā tika informētas ziņu aģentūras LETA un BNS. LAD piedalījās ZM organizētajā sarunā ar reģionālo laikrakstu žurnālistiem, kur sniedza ieskatu LAD darbā, kā arī atbildēja uz žurnālistu uzdotajiem jautājumiem. LAD vadošie darbinieki vairākkārt piedalījušies LTV1, LNT un TV3 un citu TV veidotajos ziņu raidījumos, sniedzot informāciju konkrētā televīzijas sižeta sagatavošanai. Sniegta informācija Latvijas Radio, piemēram, LAD vadība sniedza atbildes uz klausītāju jautājumiem LR1 programmā “Krustpunktā”. Pēc LAD iniciatīvas sagatavoti sižeti raidījumiem “Attīstības kods” un “Jūrā un krastā”. Informatīvās kampaņas ietvaros pirms platību maksājumu sezonas uzsākšanas LTV1 pārraidīja reklāmas video klipus par EPS sniegtajām iespējām, lai klienti saņemtu savlaicīgu un detalizētu informāciju.

LAD regulāri veic plašsaziņas līdzekļos publicētās informācijas monitoringu. Monitorings tiek veikts sadarbībā ar ziņu aģentūru LETA, izmantojot mediju apskatu, kā arī informāciju no WebRadar.

Sociālā tīkla Twitter kontā @LAD_Latvija regulāri publicēta aktuālā informācija saistībā ar LAD administrētajiem pasākumiem un citām darba aktualitātēm. LAD mājaslapā www.lad.gov.lv tiek regulāri publicēta atbalsta pretendentiem nepieciešamā aktuālā informācija: pieteikšanās nosacījumi un termiņi, pieteikuma formas un attiecīgās rokasgrāmatas. Tāpat ir pieejama kopsavilkuma informācija par visiem atbalsta pasākumiem, kā arī ziņas par konkrētajiem atbalsta saņēmējiem un veiktajām izmaksām. LAD uzsāka arī jaunu iniciatīvu un mājaslapā izvēlnē “Veiksmes stāsti” publisko informāciju par veiksmīgi īstenotiem projektiem.

LAD darbinieki un speciālisti piedalījās fonda Latvijas lauksaimniecības attīstībai organizētajā pasākumā “Traktordienas 2015” un citos pasākumos, sniedzot aktuālo informāciju un konsultācijas pasākumu apmeklētājiem. LAD vadība un speciālisti piedalās sanāsmēs un semināros, skaidrojot ES politiku attiecībā uz ES atbalsta pasākumiem, normatīvajiem aktiem un citiem jautājumiem, kas saistīti ar LAD veicamajām funkcijām. LAD speciālisti piedalījās arī ZM organizētajās reģionālajās konferencēs, informējot dalībniekus par aktualitātēm LAD darbā. Regulāri organizētas LAD tikšanās ar lauksaimnieku organizācijām – Lauksaimnieku organizāciju sadarbības padomi, Zemnieku Saeimu, Latvijas Zivsaimnieku asociāciju u.c., kur apspriesti jautājumi par atbalsta maksājumu administrēšanu.

Veiksmīgi izmantojot komunikācijai paredzētās tehniskās palīdzības iespējas, 2015.gadā īstenotas ELFLA un EZF popularizēšanas aktivitātes, piemēram, izdots LAD kalendārs saskaņā ar vadlīniju nosacījumiem, sagatavoti reprezentācijas priekšmeti un citi informatīvi materiāli, lai informētu sabiedrību par minēto fondu ieguldījumu lauksaimniecības, mežsaimniecības un zivsaimniecības attīstībā. Lai lauksaimnieki saņemtu nepieciešamo informāciju par atbalsta nosacījumiem un pieteikšanās kārtību, 2015.gadā sagatavots un izdots materiāls „Informatīvais materiāls platību maksājumu saņemšanai”, kā arī citi informatīvie bukleti.

9.2. Pasākumi sabiedrības viedokļa izzināšanai par apmierinātību ar LAD darba kvalitāti un to rezultāti

LAD katru gadu veic klientu aptauju ar mērķi iegūt datus, kas ļautu izvērtēt un analizēt LAD aktīvo klientu apmierinātību ar LAD darbu un sniegtajiem pakalpojumiem. 2015.gadā tika uzsākts ieviest 2014.-2020.gada plānošanas perioda jaunās prasības lauksaimniekiem, kā arī tika pieņemti

lēmums ka 2016.gadā lauksaimnieki tiks aicināti pieteikties platību maksājumiem elektroniski, tāpēc LAD 2015.gadā klientu aptauju neveica, bet darīs to 2016.gada otrajā pusē, lai izvērtētu jauno iniciatīvu ieviešanas rezultātus un klientu attieksmi pret ieviestajām izmaiņām. Plašāka informācija par klientu aptaujas rezultātiem sabiedrībai tiek publiskota LAD mājaslapā izvēlnē “Klientu aptauja”.

Latvijas prezidentūras Eiropas Savienības Padomē

Latvijas prezidentūras ES Padomē laikā no 2015.gada 6. līdz 8.maijam LAD organizēja ES Maksājumu aģentūru direktoru 37.konferenci. Tajā piedalījās Eiropas Komisijas, Eiropas Revīzijas palātas pārstāvji un visu ES dalībvalstu maksājumu aģentūru, kas administrē atbalstu lauksaimniecībai, direktori un citi speciālisti. Tāpat sanāksmē piedalās pārstāvji no Turcijas un bijušās Dienvidslāvijas Republikas Maķedonijas.

Konferences galvenais jautājums, par kuru notika diskusijas gan plenārsēdes daļā, gan darba grupu laikā, bija par Kopējās lauksaimniecības politikas (KLP) vienkāršošanu. Mērķis bija izvērtēt, lai lauku attīstība, tiešie maksājumi un tirgus kopējā organizācija kļūtu lauksaimniekiem saprotamāka. Sagatavotie priekšlikumi tika iesniegti izskatīšanai ES Lauksaimniecības un zivsaimniecības ministru padomē.

Konferences laikā tikai uzklauti Eiropas Komisijas un Eiropas Revīzijas palātas aktuālie ziņojumi, kā arī tika prezentēta Latvijas pozitīvā pieredze, kas iegūta, sniedzot atbalstu lauksaimniecībai Latvijā. Tāpat konferences laikā Ungārijas, Nīderlandes un Austrijas Maksājumu aģentūru direktori pastāstīja par savu pieredzi, administrējot atbalstu lauksaimniecībā.

9.3. Sadarbība ar nevalstisko sektoru

Lai sekmīgāk īstenotu vienotu valsts atbalsta un ES atbalsta politikas realizāciju valstī, uzraugot normatīvo aktu ievērošanu lauksaimniecības jomā un pildot citas ar lauksaimniecības un lauku atbalsta politikas realizāciju saistītas funkcijas, LAD informē lauksaimnieku, mežsaimnieku, zivsaimnieku un citu ar lauku attīstību saistīto organizācijas par jaunumiem atbalsta maksājumu saņemšanas nosacījumos un iespējām pieteikties uz konkrētiem atbalsta pasākumiem.

Ir izveidojusies laba sadarbība ar Lauksaimnieku Organizāciju Sadarbības Padomi (LOSP), Zemnieku Saemi (ZSA), Latvijas Lauksaimniecības kooperatīvu asociāciju, Latvijas Zemnieku federāciju, Latvijas Pašvaldību savienību, Latvijas Lauku tūrisma asociāciju u.c. nevalstiskajām organizācijām. LAD darbinieki regulāri piedalās šo institūciju organizētajos semināros un informē par aktualitātēm atbalsta saņemšanas nosacījumos.

2015.gadā LAD turpināja regulāras tikšanās ar lauksaimnieku un zivsaimnieku organizācijām. Šajās sanāksmēs notiek viedokļu apmaiņa, pārrunātas neskaidrības un sniegtas atbildes uz jautājumiem. LAD arī uzklaua priekšlikumus par iespējām pilnveidot administrēšanas procesu, kā arī administrēšanas dokumentu un pieteikumu formu vienkāršošanu. Tikšanās laikā pārrunātie jautājumi un atbildes ievietotas LAD mājaslapā, nodrošinot pārrunāto jautājumu publicitāti un plašākas sabiedrības informēšanu.

10. PLĀNOTIE PASĀKUMI 2016.GADĀ

10.1. Iepriekšējā gadā uzsāktie pasākumi, kuri veicami arī turpmāk

1. Jāturpina 2014.-2020.gada finanšu perioda ELGF, ELFLA un EJZF fondu un valsts atbalsta finansēto pasākumu ieviešana un atbalsta izmaksa. Jāturpina ES fondu administrēšanas sistēmas vienkāršošana un jaunu e-risinājumu ieviešana LAD EPS, samazinot administratīvo slogu LAD klientiem.
2. Jāturpina attīstīt klientorientētu apkalpošanu un modernu komunikāciju ar klientu.
3. Jānodrošina LAD kā koordinējošās iestādes funkciju izpilde savstarpējās atbilstības kontroles sistēmas ietvaros.

4. Jāpaplašina un jāpilnveido LAD mācību centrs darbinieku profesionalitātes celšanai, jāuzlabo apmācību process.
5. Jāturpina sadarbība ar ES dalībvalstu maksājumu aģentūrām, lai pilnveidotu atbalsta maksājumu administrēšanu atbilstīgi labākajai praksei.
6. Jāveic izmaiņas LAD struktūrā esošo amata vietu un budžeta resursu ietvaros.
Uzlabot kvalitātes vadības sistēmu.

10.2. Galvenie uzdevumi un pasākumi 2016.gadā

1. Nodrošināt ELGF; ELFLA un EJZF Finanšu pārskata sertifikācijas procesu un pārvaldības deklarāciju sagatavošanu.
2. Nodrošināt Panta Rhei konferenci (ES dalībvalstu maksājumu aģentūru konference ar IT attīstību saistīto jautājumu ieviešana)
3. Pāreja uz 100% elektronisko pieteikšanos platību maksājumiem.

10.3. Sadarbības projekti un pētījumi

2016.gadā nav plānoti sadarbības projekti vai pētījumi.

10.4. Finanšu saistības

LAD 2015.gadā, saskaņā ar likumu „Par valsts budžetu 2016.gadam”, ir plānotas saistības, lai nodrošinātu finansējumu ES fondu līdzfinansēšanai 430 milj. EUR, t.sk., ELGF – 262 milj. EUR, ELFLA – 158 milj. EUR; EZF – 7 milj. EUR un EJZF – 3 milj. EUR (saistību apjoms ir indikatīvs).

Saistības ES fondu realizācijai turpmākajiem gadiem valsts budžeta plānošanas procesā tiek paredzētas atbilstoši uz konkrēto brīdi apstiprinātajiem projektiem un plānotajām finansējuma prognozēm.

11. SAĪSINĀJUMI

ADI – Kompensācijas maksājums par citiem apgabaliem, kuros ir ievērojami dabas ierobežojumi
ADSI – Maksājumi apgabaliem, kuros ir dabas vai citi specifiski ierobežojumi
ASI – Kompensācijas maksājums par citiem apgabaliem, kurus ietekmē specifiski ierobežojumi
AKC – Atdalītais pārejas posma valsts atbalsts par kartupeļu cieti
AKEL – Atdalītais pārejas posma valsts atbalsts par nokautiem un eksportētiem liellopiem
ALA – Atdalītais pārejas posma valsts atbalsts par laukaugu platībām
ALM – Atdalītais pārejas posma valsts atbalsts par liellopiem
APKV – Atdalītais pārejas posma valsts atbalsts par pienu
APL – Atdalītais pārejas posma valsts atbalsts par platībām
BDUZ – Bioloģiskās daudzveidības uzturēšana zālajos
BI – Buferjoslu ierīkošana
BLA – Bioloģiskās lauksaimniecības attīstība
BLAJ – Maksājums, lai pārietu uz bioloģiskās lauksaimniecības praksi un metodēm
BLAJ_B - Maksājums, lai pārietu uz bioloģiskās lauksaimniecības praksi un metodēm par bišu saimēm;
BLAV – Maksājums, lai saglabātu bioloģiskās lauksaimniecības praksi un metodes
BLAV_B - Maksājums, lai saglabātu bioloģiskās lauksaimniecības praksi un metodes par bišu saimēm
CS – Lauku atbalsta dienesta centrālā struktūrvienība
EK – Eiropas Komisija
EJZF – Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fonds
ELFLA – Eiropas Lauksaimniecības fonds lauku attīstībai
ELGF – Eiropas Lauksaimniecības garantiju fonds
EPS – Elektroniskās pieteikšanās sistēma
ES – Eiropas Savienība
EUR – ES valūta (*euro*)
EZF – Eiropas Zivsaimniecības fonds
IAKS – Integrētā administrēšanas un kontroles sistēma
IDIV – Integrētās dārzkopības ieviešana un veicināšana
IKC – Īpašais atbalsts cietes kartupeļu kvalitātes uzlabošanai
IPKV – Īpašais atbalsts par pienu
ISA – Īpašais atbalsts lopbarības augu sēklu un sēklas kartupeļu uzlabošanai
JAL – Atdalītais pārejas posma valsts atbalsts īpašos gadījumos jauniekiem lauksaimniekiem
KLP – Kopējā lauksaimniecības politika
LAD – Lauku atbalsta dienests
LAD IS – Lauku atbalsta dienests informācijas sistēma
LDC – Lauksaimniecības datu centrs
LDGRS – Lauksaimniecības dzīvnieku ģenētisko resursu saglabāšana
LIZ – Lauksaimniecībā izmantojamā zeme
LOSP – Lauksaimnieku organizāciju sadarbības padome
MAD – Atbalsts par avenu un zemeņu platībām
MLA – Maksājumi lauksaimniekiem par nelabvēlīgiem dabas apstākļiem teritorijās, kas nav kalnu teritorijas
MK – Ministru kabinets
NIM – *Natura 2000* maksājumi (meža īpašniekiem)
RLP – Lauku atbalsta dienesta reģionālā lauksaimniecības pārvalde
RLZP – Rugāju lauksaimniecības ziemas periodā
SAI – Brīvprātīgs saistītais atbalsts par aitām

SAP – Brīvprātīgs saistītais atbalsts par proteīnaugiem
SAU – Brīvprātīgs saistītais atbalsts par augļiem un ogām
SDA – Brīvprātīgs saistītais atbalsts par dārzeņiem
SKZ – Brīvprātīgs saistītais atbalsts par kazām
SKC – Brīvprātīgs saistītais atbalsts par cietes kartupeļiem
SLM – Brīvprātīgs saistītais atbalsts par liellopiem
SLS – Brīvprātīgs saistītais atbalsts par sertificētu labības sēklu
SMI – Brīvprātīgs saistītais atbalsts par miežiem
SSA – Brīvprātīgs saistītais atbalsts par sertificētām stiebrzāļu un lopbarības augu sēklām
SSG – Brīvprātīgs saistītais atbalsts par slaucamām govīm
SSK – Brīvprātīgs saistītais atbalsts par sertificētas sēklas kartupeļiem
SVR – Brīvprātīgs saistītais atbalsts par vasaras rapsi
VPM – Vienotais platības maksājums
VRG – Vietējās rīcības grupa
ZM – Zemkopības ministrija
ZSA – Zemnieku Saeima
ZVRG – Zivsaimniecības vietējās rīcības grupas

PIELIKUMI

1.pielikums

Programmu rezultātīvo rādītāju izpilde 2015.gadā

Programma/apakšprogramma/rādītājs	Plānots	Faktiskā izpilde	% no plānotā
21.00 Valsts atbalsts lauksaimniecības un lauku attīstībai, sabiedriskā finansējuma administrēšana un valsts uzraudzība lauksaimniecībā			
21.01 Valsts atbalsts lauksaimniecības un lauku attīstībai (subsīdijas)			
1. Valsts atbalsts lauksaimniecībai			
1.1. Īstenoto atbalsta programmu skaits	9	8	89%
1.2. Apstiprināto pieteikumu skaits	21 000	26 722	127%
21.02 Sabiedriskā finansējuma administrēšana un valsts uzraudzība lauksaimniecībā			
1. Izmaksāts un administrēts valsts un ES atbalsts			
1.1. Viena izmaksāta ES atbalsta maksājuma eiro administrēšanas izmaksas eiro	0,03	0,03	100%
1.2. Viena izmaksātā valsts atbalsta maksājuma eiro administrēšanas izmaksas eiro	0,08	0,08	100%
2. Atbalsta pieteikumu un iesniegumu administrēšana			
2.1. ES atbalsta pieteikumu un iesniegumu skaits	225 300	243 976	108%
2.2. Valsts atbalsta pieteikumu un projektu iesniegumu skaits	22 500	26 996	120%
3. Lauku atbalsta dienesta veiktās fiziskās kontroles			
3.1. Veikto kontroļu īpatsvars %, no saimniecisko darbību veicējiem, kuri saņēmuši ES vai valsts atbalstu un pakļauti iespējamajām kontrolēm	8,9	9,0	101%
3.2. Kontroļu īpatsvars % kopējo kontroļu skaitā, kurās nav konstatētas neatbilstības normatīvo aktu prasībām	65	75	115%
21.09.00 Kredītprocentu likmju pieauguma kompensācija VAS "Lauku attīstības fonds"			
1. Kredītprocentu likmju pieauguma kompensācija			
1.1. Lauksaimniecības produktu ražojošo saimniecību skaits, kurām izmaksāta kredītprocentu likmes pieauguma kompensācija, gab.	120	0	0%
25.00 Zivju resursu ilgtspējības saglabāšana			
25.02 Zivju fonds			
1. Veikti hidrobioloģiskie un ihtioloģiskie pētījumi			
1.1. Zinātnisko pētījumu skaits, kuri saistīti ar zivju resursu izpēti, piesārņojuma un dažādas saimnieciskās darbības ietekmi uz zivju resursiem	10	12	120%
2. Papildināti zivju krājumi			
2.1. Ar ZF atbalstu publiskajās ūdenstilpnēs izlaisto zivju kāpuru, mazuļu un smoltu skaits miljonus	4	4,9	123%

Programma/apakšprogramma/rādītājs	Plānots	Faktiskā izpilde	% no plānotā
64.00 Eiropas Lauksaimniecības garantiju fonda (ELGF) projektu un pasākumu īstenošana			
64.08 Izdevumi ELGF projektu un pasākumu īstenošanai (2014-2020)			
1. Nodrošināt tiešo atbalstu			
1.1. Atbalstītā platība, milj.ha	1,6	1,6	100%
1.2. Apstiprināto pieteikumu skaits	169 800	172 063	101%
2. Nodrošināt tirgus atbalsta un patēriņa veicināšanas pasākumus			
2.1. Apstiprināto pieteikumu skaits	2 000	2 568	128%
2.2. Programmas „Skolas piens” ietvaros vispārējās izglītības iestāžu (tai skaitā pirmsskolas izglītības iestāžu) skaits, kas piedalās programmā, % no kopējā izglītības iestāžu skaita	75	71	95%
2.3. Programmas „Skolas auglis” ietvaros vispārējās izglītības iestāžu (ar mērķauditoriju 1.-9.klases) skaits, kas piedalās programmā, % no kopējā izglītības iestāžu skaita	95	96	101%
65.00 Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai (ELFLA) projektu un pasākumu īstenošana			
65.05 Tehniskā palīdzība ELFLA apgūšanai (2007-2013)			
1. Atbalsta pasākumi programmas ieviešanai			
1.1. Darbību skaits	20	20	100%
65.06 Maksājumu iestādes izdevumi ELFLA projektu un pasākumu īstenošanai (2007-2013)			
1. Atbalstīti uzņēmumi ELFLA ietvaros			
1.1. Apstiprināto pieteikumu skaits 1.ass ietvaros	70	1 435	2 050%
1.2. Apstiprināto pieteikumu skaits 4.ass ietvaros	80	156	195%
65.08.00 „Maksājumu iestādes izdevumi ELFLA projektu un pasākumu īstenošanai (2014-2020)”			
1. Atbalstīti uzņēmumi ELFLA ietvaros			
1.1. Apstiprināto projektu iesniegumu skaits	3 000	1 620	54%
1.2. Apstiprināto platību maksājumu iesniegumu skaits	47 000	49 917	106%
66.00 Eiropas Zivsaimniecības fonda (EZF) projektu un pasākumu īstenošana			
66.05 Tehniskā palīdzība EZF apgūšanai (2007-2013)			
1. Atbalsta pasākumi programmas ieviešanai			
1.1. Darbību skaits	14	14	100%
66.06 Maksājumu iestādes izdevumi EZF projektu un pasākumu īstenošanai (2007-2013)			
1. Atbalstīti uzņēmumi EZF ietvaros			
1.1. Modernizēto zivju apstrādes uzņēmumu skaits	4	26	650%
1.2. Modernizēto akvakultūras uzņēmumu skaits	21	6	29%
66.08.00 „Maksājumu iestādes izdevumi EZF projektu un pasākumu īstenošanai (2007-2013)”			
1. Īstenota Latvijas Nacionālā zivsaimniecības datu vākšanas programma			
1.1. Zinātnisko reisu skaits Baltijas Jūras līcī	5	5	100%
1.2. Zivsaimniecības datu vākšanas ietvaros sagatavotie ziņojumi par zivju resursu bioloģiskajiem un zivsaimniecības ekoloģiskajiem rādītājiem, tai skaitā zvejas floti un nozvejām	15	18	120%

2.pielikums

Valsts budžeta finansējums un tā izlietojums, EUR

Nr.p.k.	Finansiālie rādītāji	Iepriekšējā gadā (faktiskā izpilde)	Pārskata gadā	
			apstiprināts likumā	faktiskā izpilde
Programma "Valsts atbalsts lauksaimniecības un lauku attīstībai, sabiedriskā finansējuma administrēšana un valsts uzraudzība lauksaimniecībā"				
Apakšprogramma "Valsts atbalsts lauksaimniecības un lauku attīstībai (subsīdijas)"				
1	Finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā)	21 562 701	7 335 796	7 282 052
1.1.	dotācijas	21 562 701	7 335 796	7 282 052
2	Izdevumi (kopā)	21 562 701	7 335 796	7 282 052
2.1.	uzturēšanas izdevumi (kopā)	21 562 701	7 335 796	7 282 052
2.1.3.	subsīdijas, dotācijas un sociālie pabalsti	21 558 187	7 335 796	7 282 052
2.1.5.	uzturēšanas izdevumu transferti	4 514	0	0
Apakšprogramma "Sabiedriskā finansējuma administrēšana un valsts uzraudzība lauksaimniecībā"				
1	Finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā)	12 306 325	12 494 138	12 426 851
1.1.	dotācijas	12 255 424	12 381 255	12 381 255
1.2.	maksas pakalpojumi un citi pašu ieņēmumi	50 901	99 601	32 342
1.3.	transferti		13 282	13 254
2	Izdevumi (kopā)	12 269 807	12 530 656	12 462 993
2.1.	uzturēšanas izdevumi (kopā)	11 376 057	11 629 502	11 584 557
2.1.1.	kārtējie izdevumi	11 376 057	11 629 502	11 584 557
Apakšprogramma "Kredītprocentu likmju pieauguma kompensācija valsts akciju sabiedrībai " Lauku attīstības fonds"				
1	Finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā)	0	60 572	0
1.1.	dotācijas	0	60 572	0
2	Izdevumi (kopā)	0	60 572	0
2.1.	uzturēšanas izdevumi (kopā)	0	60 572	0
2.1.3.	subsīdijas, dotācijas un sociālie pabalsti	0	60 572	0
Apakšprogramma "Lauksaimniecības risku fonds"				
1	Finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā)	0	0	0
1.2.	maksas pakalpojumi un citi pašu ieņēmumi	0	0	0
2	Izdevumi (kopā)	4 842	539	0
2.1.	uzturēšanas izdevumi (kopā)	4 842	539	0
2.1.3.	subsīdijas, dotācijas un sociālie pabalsti	4 842	539	0

Nr.p.k.	Finansiālie rādītāji	Iepriekšējā gadā (faktiskā izpilde)	Pārskata gadā	
			apstiprināts likumā	faktiskā izpilde
Programma "Meža resursu ilgtspējības saglabāšana"				
Apakšprogramma "Valsts atbalsta pasākumi meža nozarē"				
1	Finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā)	237 064	237 927	237 475
1.1.	dotācijas	237 064	237 927	237 475
2	Izdevumi (kopā)	237 064	237 927	237 475
2.1.	uzturēšanas izdevumi (kopā)	237 064	237 927	237 475
2.1.3.	subsīdijas, dotācijas un sociālie pabalsti	106 937	166 359	165 907
2.1.5.	uzturēšanas izdevumu transferti	130 127	71 568	71 568
Programma "Zivju resursu ilgtspējības saglabāšana"				
Apakšprogramma "Zivju fonds"				
1	Finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā)	519 762	717 777	702 248
1.1.	dotācijas	519 762	717 777	702 248
2	Izdevumi (kopā)	519 762	717 777	702 248
2.1.	uzturēšanas izdevumi (kopā)	504 782	717 777	702 248
2.1.1.	kārtējie izdevumi	3 953	8 549	7 267
2.1.3.	subsīdijas, dotācijas un sociālie pabalsti	76 789	126 628	126 562
2.1.5.	uzturēšanas izdevumu transferti	424 040	582 600	568 419
2.2.	kapitālie izdevumi	14 980	0	0
Programma "Līdzekļu neparedzētiem gadījumiem izlietojums"				
1	Finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā)	2 277 932	392 784	392 783
1.1.	dotācijas	2 277 932	392 784	392 783
2	Izdevumi (kopā)	2 277 932	392 784	392 783
2.1.	uzturēšanas izdevumi (kopā)	2 277 932	392 784	392 783
2.1.3.	subsīdijas, dotācijas un sociālie pabalsti	2 277 540	392 784	392 783
Programma "Latvijas prezidentūras Eiropas Savienības Padomē nodrošināšana 2015.gadā"				
1	Finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā)	9 187	13 693	13 691
1.1.	dotācijas	9 187	13 693	13 691
2	Izdevumi (kopā)	9 187	13 693	13 691
2.1.	uzturēšanas izdevumi (kopā)	9 187	13 693	13 691
2.1.1.	kārtējie izdevumi	9 187	13 693	13 691

Nr.p.k.	Finansiālie rādītāji	Iepriekšējā gadā (faktiskā izpilde)	Pārskata gadā	
			apstiprināts likumā	faktiskā izpilde
Programma "Eiropas Lauksaimniecības garantiju fonda (ELGF) projektu un pasākumu īstenošana"				
Apakšprogramma "Izdevumi Eiropas Lauksaimniecības garantiju fonda (ELGF) projektu un pasākumu īstenošanai (2014- 2020)"				
1	Finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā)	256 309 173	218 644 701	218 510 997
1.1.	dotācijas	256 309 173	218 644 701	218 510 997
2	Izdevumi (kopā)	256 309 173	218 644 701	218 510 997
2.1.	uzturēšanas izdevumi (kopā)	256 309 173	218 644 701	218 510 997
2.1.3.	subsīdijas, dotācijas un sociālie pabalsti	254 201 928	216 144 038	216 142 550
2.1.5.	uzturēšanas izdevumu transferti	2 107 245	2 500 663	2 368 447
Programma "Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai (ELFLA) projektu un pasākumu īstenošana"				
Apakšprogramma "Atmaksas valsts pamatbudžetā par Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai (ELFLA) finansējumu (2007-2013)"				
1	Finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā)	13 926 528	20 176 875	20 174 489
1.1.	dotācijas	13 926 528	20 176 875	20 174 489
2	Izdevumi (kopā)	13 926 528	20 176 875	20 174 489
2.1.	uzturēšanas izdevumi (kopā)	13 349 655	17 027 751	17 025 487
2.1.5.	uzturēšanas izdevumu transferti	13 349 655	17 027 751	17 025 487
2.2.	kapitālie izdevumi	576 873	3 149 124	3 149 002
Apakšprogramma "Tehniskā palīdzība Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai (ELFLA) apgūšanai (2007-2013)"				
1	Finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā)	5 759 459	399 297	399 297
1.1.	dotācijas	5 759 459	399 297	399 297
2	Izdevumi (kopā)	5 759 459	399 297	399 297
2.1.	uzturēšanas izdevumi (kopā)	5 283 238	399 297	399 297
2.1.1.	kārtējie izdevumi	5 283 238	399 297	399 297
2.2.	kapitālie izdevumi	476 221	0	0
Apakšprogramma "Tehniskā palīdzība Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai (ELFLA) apgūšanai (2014-2020)"				
1	Finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā)	0	5 416 940	5 286 894
1.1.	dotācijas	0	5 416 940	5 286 894
2	Izdevumi (kopā)	0	5 416 940	5 286 894
2.1.	uzturēšanas izdevumi (kopā)	0	4 819 334	4 740 839
2.2.	kapitālie izdevumi	0	597 606	546 055

Nr.p.k.	Finansiālie rādītāji	Iepriekšējā gadā (faktiskā izpilde)	Pārskata gadā	
			apstiprināts likumā	faktiskā izpilde
Apakšprogramma "Maksājumu iestādes izdevumi Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai (ELFLA) projektu un pasākumu īstenošanai (2007-2013)"				
1	Finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā)	128 249 516	45 437 537	43 277 527
1.1.	dotācijas	128 249 516	45 437 537	43 277 527
2	Izdevumi (kopā)	128 249 516	45 437 537	43 277 527
2.1.	uzturēšanas izdevumi (kopā)	122 740 342	41 127 052	39 906 638
2.1.3.	subsīdijas, dotācijas un sociālie pabalsti	121 666 554	40 730 926	39 622 990
2.1.4.	kārtējie maksājumi Eiropas Kopienas budžetā un starptautiskā sadarbība	809 307	0	0
2.1.5.	uzturēšanas izdevumu transferti	264 481	396 126	283 648
2.2.	kapitālie izdevumi	5 509 174	4 310 485	3 370 889
Apakšprogramma "Maksājumu iestādes izdevumi Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai (ELFLA) projektu un pasākumu īstenošanai (2014-2020)"				
1	Finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā)	50 436 575	101 300 154	101 300 148
1.1.	dotācijas	50 436 575	101 300 154	101 300 148
2	Izdevumi (kopā)	50 436 575	101 300 154	101 300 148
2.1.	uzturēšanas izdevumi (kopā)	50 436 575	101 300 154	101 300 148
2.1.3.	subsīdijas, dotācijas un sociālie pabalsti	50 413 318	101 270 670	101 270 670
2.1.5.	uzturēšanas izdevumu transferti	23 257	29 484	29 478
Programma "Eiropas Zivsaimniecības fonda (EZF) projektu un pasākumu īstenošana"				
Apakšprogramma "Atmaksas valsts pamatbudžetā par EZF finansējumu (2007-2013)"				
1	Finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā)	1 232 170	1 919 112	1 913 144
1.1.	dotācijas	1 232 170	1 919 112	1 913 144
2	Izdevumi (kopā)	1 232 170	1 919 112	1 913 144
2.1.	uzturēšanas izdevumi (kopā)	1 143 894	1 528 653	1 522 685
2.1.5.	uzturēšanas izdevumu transferti	1 143 894	1 528 653	1 522 685
2.2.	kapitālie izdevumi	88 276	390 459	390 459
Apakšprogramma "Tehniskā palīdzība EZF apgūšanai (2007-2013)"				
1	Finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā)	535 496	37 700	37 700
1.1.	dotācijas	535 496	37 700	37 700
2	Izdevumi (kopā)	535 496	37 700	37 700
2.1.	uzturēšanas izdevumi (kopā)	522 222	37 700	37 700
2.1.1.	kārtējie izdevumi	522 222	37 700	37 700
2.2.	kapitālie izdevumi	13 274	0	0
Apakšprogramma "Maksājumu iestādes izdevumi EZF projektu un pasākumu īstenošanai (2007-2013)"				
1	Finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā)	13 269 316	16 709 605	15 964 726
1.1.	dotācijas	13 269 316	16 709 605	15 964 726
2	Izdevumi (kopā)	13 269 316	16 709 605	15 964 726
2.1.	uzturēšanas izdevumi (kopā)	10 647 037	14 881 979	14 783 826
2.1.3.	subsīdijas, dotācijas un sociālie pabalsti	10 305 435	14 846 734	14 751 570
2.1.5.	uzturēšanas izdevumu transferti	341 602	35 245	32 256
2.2.	kapitālie izdevumi	2 622 279	1 827 626	1 180 900

Nr.p.k.	Finansiālie rādītāji	Iepriekšējā gadā (faktiskā izpilde)	Pārskata gadā	
			apstiprināts likumā	faktiskā izpilde
Apakšprogramma "Maksājumu iestādes izdevumi Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fonda (EJZF) projektu un pasākumu īstenošanai (2014-2020)"				
1	Finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā)	0	2 064 750	1 845 231
1.1.	dotācijas	0	2 064 750	1 845 231
2	Izdevumi (kopā)	0	2 064 750	1 845 231
2.1.	uzturēšanas izdevumi (kopā)	0	2 064 750	1 845 231
2.1.3.	subsīdijas, dotācijas un sociālie pabalsti	0	1 636 500	1 416 981
2.1.5.	uzturēšanas izdevumu transferti	0	428 250	428 250
Apakšprogramma "Tehniskā palīdzība Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fonda (EJZF) apgūšanai (2014-2020)"				
1	Finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā)	0	423 985	421 388
1.1.	dotācijas	0	423 985	421 388
2	Izdevumi (kopā)	0	423 985	421 388
2.1.	uzturēšanas izdevumi (kopā)	0	405 873	403 285
2.1.1.	kārtējie izdevumi	0	405 873	403 285
2.2.	kapitālie izdevumi	0	18 112	18 103